

TULU, s.r.o.
Kalinčiakova 115/4
831 04 Bratislava – Nové Mesto

ZARIADENIE NA ZBER OSTATNÝCH ODPADOV

ZÁMER

navrhovanej činnosti vypracovaný v zmysle zákona č.
24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších
predpisov

August 2023

OBSAH

I. Základné údaje o navrhovateľovi.....	1
1. Názov.....	1
2. Identifikačné číslo.....	1
3. Sídlo.....	1
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.....	1
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.....	1
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti.....	1
1. Názov.....	1
2. Účel.....	1
3. Užívateľ.....	2
4. Charakter navrhovanej činnosti.....	2
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	3
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti.....	3
7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.....	3
8. Stručný opis technického a technologického riešenia.....	3
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite.....	9
10. Celkové náklady.....	10
11. Dotknutá obec.....	10
12. Dotknutý samosprávny kraj.....	10
13. Dotknuté orgány a organizácie.....	10
14. Povoľujúci orgán.....	10
15. Rezortný orgán.....	11
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	11
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.....	11
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia.....	11
1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	11
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	15
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	18
4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.....	21
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie.....	32
1. Požiadavky na vstupy (napr. záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné).....	32
2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).....	33
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	35
4. Hodnotenie zdravotných rizík.....	37
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.....	38

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.....	38
7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	38
8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.....	38
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	38
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.....	39
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.....	39
12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou	40
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.....	40
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu.....	40
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.....	40
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	40
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.....	41
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia.....	42
VII. Doplnujúce informácie k zámeru.....	42
1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov.....	42
2. Ďalšie doplnujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	42
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru.....	42
IX. Potvrdenie správnosti údajov.....	43
1. Potvrdenie správnosti údajov podpisom.....	43

Úvod

Navrhovateľ TULU, s.r.o. so sídlom Kalinčiakova 115/4, 831 04 Bratislava, mestská časť Nové Mesto, predkladá v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zámer navrhovanej činnosti na vybudovanie prevádzky „**Zariadenie na zber ostatných odpadov**“ (ďalej len „zámer“). Predkladaný zámer rieši vybudovanie prevádzky so zameraním na zber a výkup odpadov zaradených podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, od fyzických resp. právnických osôb formou individuálneho výkupu druhotných surovín so zameraním na zber a výkup ostatných odpadov: železné a neželezné kovy.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno)

TULU, s.r.o.

2. Identifikačné číslo

54796105

3. Adresa

Kalinčiakova 115/4, 831 04 Bratislava, mestská časť Nové Mesto

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Miroslav Lukáčik – konateľ spoločnosti

Telefónne číslo: +421 905 646458

e-mail: miro.lukacik@post.sk

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Miroslav Lukáčik – konateľ spoločnosti

Telefónne číslo: +421 905 646458

e-mail: miro.lukacik@post.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

ZARIADENIE NA ZBER OSTATNÝCH ODPADOV

2. Účel

Účelom navrhovateľa je vybudovanie zariadenia na zber a zhodnocovanie odpadov v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predmetom zberu a zhodnocovania budú odpady zo železných a neželezných kovov - kategórie odpady, ktoré nie sú nebezpečné (ďalej len „ostatné odpady“), označené písmenom „O“ v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorú sa ustanovuje katalóg odpadov.

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

Navrhovaný spôsob nakladania s odpadmi kódu:

R13 - skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činnosti R1 až R12

Predmetom navrhovanej činnosti je prevádzkovanie zariadenia na zber a zhromažďovanie ostatných odpadov s povolenými druhmi a množstvami zbieraných odpadov na parc. KN reg. "C" číslo: 3492/2 /lokalita Malé pálenisko/ v k. ú. Nivy.

Účelom prevádzkovania zberne je umožniť fyzickým a právnickým osobám odovzdávanie odpadov na vyhradené miesto a vytvoriť tak podmienky pre ďalšie nakladanie s ním (zhodnotenie) inými osobami na inom mieste. Navrhovaná činnosť je v súlade s § 3 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (ďalej len zákon o odpadoch) teda sú to činnosti ods. 2 (**nakladanie s odpadmi** je zber, preprava, zhodnocovanie vrátane triedenia odpadov, ...), ods. 5, 6 (**zber a výkup** je zhromažďovanie odpadu od inej osoby vrátane jeho predbežného triedenia a dočasného uloženia na účely prepravy do zariadenia na spracovanie); ods. 4 (zhromažďovanie je dočasné uloženie odpadov u držiteľa pred ďalším nakladaním s nimi); ods. 7 (**triedenie** je delenie odpadov podľa druhov alebo oddelovanie zložiek odpadov, ktoré možno po oddelení zaradiť ako samostatné druhy odpadov); ods. 3 (**skladovanie** je dočasné uloženie odpadov pred niektorou z činností zhodnocovania odpadov alebo zneškodňovania odpadov; ...); § 5 ods. 1 (**zariadenie** na zber odpadov je priestor ohraničený plotom alebo nachádzajúci sa v stavbe, alebo inak primerane zabezpečený pred odcudzením odpadov a vstupom cudzích osôb, v ktorom sa vykonáva zber odpadov) a súvisiacich ustanovení zákona o odpadoch a vykonávacích predpisov vo veciach odpadového hospodárstva Odpady budú priebežne zhromažďované a následne odovzdávané oprávnenej spoločnosti/spoločnostiam na nakladanie s týmito druhmi odpadov, a to podľa zákona o odpadoch NR SR č.79/2015 Z.z.

3. Užívateľ

Užívateľom bude navrhovateľ TULU, s.r.o.

4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť - zber, zhromažďovanie, triedenie a skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov sa a bude vykonávať na parcelách č. 3492/2 /lokalita Malé pálenisko/ v k. ú. Nivy.

Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je činnosť zaradená

ČINNOSŤ, OBJEKTY, ZARIADENIA	PRAHOVÉ HODNOTY	
	ČASŤ A POVINNÉ HODNOTENIE	ČASŤ B ZISŤOVACIE KONANIE
kapitoly 9 – Infraštruktúra		
položka 10 Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel		bez limitu

Navrhovateľ listom požiadal Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie vo svojom rozhodnutí č. OU-BA-OSZP3-2023/132458-002 zo dňa 08. 03. 2023 upustil od požiadavky variantného riešenia a preto sa navrhovaná činnosť posudzuje len v jednom variante.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Bratislavský

Okres: Bratislava II

Obec: Bratislava - mestská časť Ružinov

Parcelné číslo: 3492/2

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia prevádzky – činnosť sa bude vykonávať po nadobudnutí právoplatnosti potrebných rozhodnutí a povolení vydaných príslušnými orgánmi štátnej správy

Termín ukončenia činnosti – nie je stanovený

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

V areáli bude vykonávaná nová činnosť spočívajúca v zbere a výkupe ostatných odpadov – železných a neželezných kovov.

Areál sa nachádza v zastavanom území mesta, na parcele č. 3492/2 v k.ú. Nivy, Bratislava - mestská časť Ružinov. Uvedená parcela je priamo napojená na miestnu cestu Malé pálenisko. Zariadenie na zber bude orientačne zaberat' plochu cca 311 m². Dvor bude vybavený rôznymi typmi kontajnerov na zber a zhromažďovanie ostatného odpadu.

Za bránou bude osadená certifikovaná váha, s nosnosťou do 500 kg, za účelom zistenia hmotnosti dovezeného odpadu. Dovezený odpad v menšom objeme bude odvážený na plošinovej váhe.

Celý areál je oplotený a zabezpečený proti prístupu neoprávnených osôb a poškodeniu alebo odcudzeniu zhromažďovaných odpadov aj kamerovým systémom.

Technické riešenie zariadenia pre zber druhotných surovín pozostáva z priestoru určeného na zber odpadov – betónová spevnená plocha a z prevádzkovej budovy.

Spevnená plocha - je vytvorená z betónových panelov príp. z podvrveného betónu.

Oplotenie - je existujúce. Vstup do areálu zariadenia na zber odpadov, zabezpečuje oceľová brána.

Zásobovanie vodou - prevádzkový objekt nie je napojený na verejný vodovod. Voda na pitné účely bude balená.

Dažďové odpadové vody z objektu a zo spevnenej plochy budú odvádzané voľne na okolitý terén. K znečisteniu resp. ohrozeniu povrchových a podzemných vôd nedôjde, nakoľko v predmetnom areáli voľne na spevnenej ploche nie sú skladované kontaminované odpady, alebo také, u ktorých vplyvom zrážok môže dôjsť k nežiaducim výluhom.

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti

TULU, s. r. o.

Prevádzka je osvetlená, zabezpečená kamerovým systémom. Je vybavená práškovými hasiacimi prístrojmi, ktoré prechádzajú pravidelnou revíziou certifikovaným požiarnym technikom. Na vyčlenenom mieste sa nachádza havarijná sada, pre prípadný únik nebezpečných látok, napr. z vozidiel pri manipulácii s kontajnermi.

Nakoľko sa zariadenie na zber odpadov nachádza za rodinným domom prevádzkovateľa, bude podľa miestnych podmienok využívať existujúce rozvody inžinierskych sietí. Rodinný dom je napojený na vodovod, kanalizáciu a elektrickú energiu.

Vykurovanie - prevádzková budova bude vykurovaná s kotlom na drevo.

Dopravné riešenie - doprava do zariadenia je realizovaná po miestnych komunikáciách.

Občania odpad dovezú vlastnými dopravnými motorovými alebo inými nemotorovými prostriedkami. Odvoz odpadu a logistiku zvozu zo zariadenia bude koordinovať prevádzkovateľ tak, aby boli odpad odvážajúce vozidlá vyťažené a zároveň nedochádzalo k preplneniu kapacity zariadenia na zber odpadov.

Zariadenie bude slúžiť na zber, zhromažďovanie, triedenie a skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov. Po naplnení kapacity kontajnerov budú odpady následne odovzdané oprávneným zazmluvneným subjektom resp. autorizovaným spracovateľom odpadov. Vstupná kontrola sa vykoná už pri výkupe, a to vizuálnou kontrolou za účelom zistenia, či sa v odpade nenachádzajú prímеси znečisťujúcich škodlivín alebo druh odpadu, ktorý nie je v zozname odpadov povolených na zber a výkup. Znečistené alebo nevyhovujúce zložky odpadu pracovník neprevezme a odpad vráti držiteľovi. Po dovezení odpadu do areálu prevádzky a vykonaní vizuálnej kontroly, pracovník zaeviduje dovezené odpady a zabezpečí sa triedenie podľa druhov odpadov na zhodnocovanie.

Kovové odpady budú zhromažďované buď na spevnenej ploche alebo k tomu určených veľkoobjemových kontajneroch. **Neželezné kovy** (meď, mosadz, bronz, hliník a pod.), budú zhromažďované podľa jednotlivých druhov v uzamykateľnom kontajneri na skladovanie farebných kovov. Odpady budú zhromažďované tak, aby nedochádzalo k ich úniku z areálu navrhovateľa do okolia.

Medzi základné technické vybavenie areálu patria:

- váhy na zisťovanie množstva dovezeného odpadu (váženie do 0,5 t odpadu) .
- veľkoobjemový kontajner

Kapacita zariadenia na zber a výkup ostatných odpadov, vrátane triedenia, zhromažďovania kovových odpadov závisí od pravidelnosti odberu skladovaných odpadov, technickej spoľahlivosti používaných zariadení na prepravu odpadov a obchodných vzťahov prevádzkovateľa a odberateľov odpadov.

Odpady kategórie „ostatný“:

- vyloženie dovezených odpadov z dopravných prostriedkov, ich vizuálna kontrola a ručné roztriedenie na jednotlivé druhy, odstraňovanie nevhodných zložiek, uloženie (ručne, manipulačný vozík) do určených kontajnerov alebo na určené miesto v areáli samostatne bude manipulované s odpadmi z farebných kovov; väčšina odpadov bude primárne pretriedená;
- krátkodobé skladovanie v zariadení pred ďalším nakladaním (zhodnocovanie, zneškodňovanie) s nimi inými osobami a na inom mieste;

Zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení bude nakladať (zber) v zmysle vyhlášky č. 365/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (Katalóg odpadov) v zmysle § 97 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

ODPADY Z KOVOV

Katalógové číslo odpadu	Názov odpadu podľa Katalógu odpadov	Kategória
02 01 10	Odpadové kovy	O
12 01 01	Piliny a triesky zo železných kovov	O
12 01 02	Prach a zlomky zo železných kovov	O
12 01 03	Piliny a triesky z neželezných kovov	O
12 01 04	Prach a zlomky z neželezných kovov	O
12 01 13	Odpady zo zvarovania	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
16 01 17	Železné kovy	O
16 01 18	Neželezné kovy	O
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 03	Olovo	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	Železné kovy	O
19 12 03	Neželezné kovy	O
20 01 40	Kovy	O
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 03	olovo	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	Železo a oceľ	O

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O

** Na zber odpadov kat. č. 20....bude mať prevádzkovateľ uzavretú zmluvu s obcou.*

Ďalšie činnosti vykonávané v zariadení na zber a zhodnocovanie odpadov zber ostatných odpadov

- kontrola a prevzatie odpadov
- doprava odpadov do zariadenia
- triedenie odpadov podľa druhov
- dočasné skladovanie
- odovzdanie odpadov oprávneným osobám na zhodnotenie
- odvoz a preprava ostatných odpadov na zhodnotenie oprávnenej osobe
- monitorovanie prevádzky

Zhromažďovanie odpadov zo železných a neželezných kovov sa bude vykonávať spravidla vo vyhradených priestoroch areálu do veľkokapacitných kontajnerov, do takej výšky, aby nedošlo k samovoľným posunom predmetov. Pri ukladaní budú dodržiavané všetky predpisy vrátane predpisov BOZP. Stojisko veľkoobjemových kontajnerov, bude slúžiť pre možné postavenie 1-2 kontajnerov.

Zhromažďovanie odpadov z neželezných kovov sa bude vykonávať v kontajneroch a v uzamykateľnom kontajneri na skladovanie farebných kovov.

Manipulácia s kontajnermi bude zabezpečená nákladnými vozidlami odberateľa aj vlastnými vozidlami. Interval odvozu bude podľa potreby po naplnení kapacity kontajnerov. Kontajnery s odpadmi budú odvážené, váha a druh odpadu budú zaevidované. Všetky odpady budú odoberané oprávnenou alebo autorizovanou osobou, zhodnocované alebo zneškodňované dohodnutým zmluvným spôsobom oprávnenou organizáciou.

Navrhovateľ so vznikajúcimi odpadmi bude nakladať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, plní povinnosti držiteľa odpadov podľa § 14 a 17 zákona o odpadoch.

Technické a technologické riešenie vychádza z platných legislatívnych predpisov, ktorými sú najmä :

1. Zákon NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení,
2. Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, v znení neskorších predpisov,
3. Vyhláška MŽP SR č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov
4. Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov,
5. Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti

Pri preberaní odpadu do zariadenia sú dodržiavané povinnosti podľa § 16 ods. 8 zákona o odpadoch:

- pri preberaní odpadu od fyzických osôb sa vyžaduje preukazovanie totožnosti v rozsahu: meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a číslo dokladu totožnosti.
- pri fyzickej osobe, ktorej je zodpovedný zástupca právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa, alebo je osobou oprávnenou konať v ich mene, príp. fyzickej osoby – podnikateľa, sa vyžadujú údaje v rozsahu: meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

číslo dokladu totožnosti fyzickej osoby a obchodné meno, identifikačné číslo organizácie, sídlo právnickej osoby alebo miesto podnikania fyzickej osoby – podnikateľa.

- vedie a uchováva sa evidencia o osobách, od ktorých odpad sa zbiera alebo vykupuje v rozsahu, ako je uvedené v prvej odrážke, a o druhoch a množstve kovových odpadov od nich odobratých alebo vykúpených.
- vedie a uchováva sa opis a dokumentácia, ktorú tvorí fotodokumentácia alebo video dokumentácia o kovovom odpade.
- úhrada platby za výkup kovového odpadu sa vykonáva formou peňažného poukazu alebo bezhotovostným platobným stykom.
- pri platbách za výkup kovového odpadu od fyzickej osoby sa vypočítava a odvádza daň podľa osobitného predpisu.
- pri zisťovaní hmotnosti preberaného kovového odpadu sa využíva oprávnené určené meradlo.
- monitoruje sa priestor s umiestneným kovovým odpadom kamerovým systémom, záznam sa uchováva po dobu 14 dní od jeho zhotovenia

Zariadenie musí byť označené informačnou tabuľkou viditeľnou z verejného priestranstva s nasledovnými údajmi :

- názov zariadenia
- obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa
- prevádzkový čas zariadenia
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá
- názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia
- meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevádzku a číslo telefónu

Povinnosti pri prevádzkovaní zariadenia, ktoré vyplývajú z ustanovení zákona o odpadoch a príslušných vyhlášok; ako napríklad :

- zaraďovať odpady podľa Katalógu odpadov ,
- zhromažďovať odpady utriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom,
- odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch, ak nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám,
- viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá, a o ich zhodnotení a zneškodnení,
- ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva;
- umožniť orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložiť dokumentáciu a poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom;
- predložiť na vyžiadanie predchádzajúceho držiteľa odpadu doklady s úplnými a pravdivými informáciami preukazujúce spôsob nakladania s odpadom, a to najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti,
- vykonať opatrenia na nápravu uložené orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve

Povinnosti pri zbere a výkupu odpadu podľa zákona o odpadoch

Ten, kto vykonáva zber odpadu alebo výkup odpadu, je okrem povinností podľa § 14 ods. 1 povinný

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

- zverejňovať druhy zbieraných alebo vykupovaných odpadov vrátane podmienok zberu odpadov alebo výkupu odpadov,
- označiť zariadenie na zber odpadov alebo výkup odpadov.

Ten, kto vykonáva zber odpadu alebo výkup odpadu od fyzickej osoby, je okrem povinností podľa odseku 1 povinný

- zaradiť odpad odobratý od takejto osoby ako komunálny odpad;
- oznamovať obci, na ktorej území sa zber odpadu alebo výkup odpadu uskutočňuje, údaje o druhu a množstve vyzbieraného odpadu alebo vykúpeného odpadu [§ 105 ods. 3 písm. d)].

Ten, kto vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu, je povinný zbierať alebo vykupovať kovový odpad

- pochádzajúci zo súčiastok a častí zariadení z koľajových vedení, zabezpečovacej techniky a oznamovacej techniky, koľajových vozidiel a výstroja tratí alebo javiace znaky, že z takýchto zariadení pochádzajú, iba od prevádzkovateľov dráh a podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pochádzajúci z dopravných značiek a dopravných zariadení, zvodidiel, alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od správcov pozemných komunikácií a podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pochádzajúci z kanalizačných poklopov a krytov kanalizačných vpustí iba od vlastníka alebo prevádzkovateľa vodovodu a kanalizácie,
- pochádzajúci zo závlahových detailov, závlahových čerpacích staníc, poľnohospodárskych strojov a lesníckych strojov a ich súčastí, poľnohospodárskych technických zariadení a kovové časti konštrukčných celkov stavieb alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od poľnohospodárskych a lesných subjektov, súkromne hospodáriacich roľníkov alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pozostávajúci z elektrických rozvodov, elektrických transformátorov a ich súčastí alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od subjektov, ktoré sú oprávnené s nimi pracovať, alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe.

Ten, kto vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu podľa odseku 6 alebo výkup kovového odpadu podľa odseku 7, je povinný

- vyžadovať od osoby, od ktorej sa odpad zbiera alebo vykupuje, ak ide o fyzickú osobu, preukázanie totožnosti predložením jej dokladu totožnosti, a to v rozsahu meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a číslo dokladu totožnosti, fyzickú osobu, ktorá je zodpovedným zástupcom právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa alebo je osobou oprávnenou konať v ich mene alebo ide o fyzickú osobu – podnikateľa, preukázanie totožnosti predložením jej dokladu totožnosti v rovnakom rozsahu ako v prvom bode a obchodné meno, identifikačné číslo organizácie a sídlo právnickej osoby alebo miesto podnikania fyzickej osoby – podnikateľa,
- viesť a uchovávať evidenciu o osobách, od ktorých odpad zbiera alebo vykupuje, v rozsahu uvedenom podľa písmena a), o druhoch a množstve kovových odpadov od nich odobratých alebo vykúpených,
- viesť a uchovávať opis a dokumentáciu, ktorú tvorí fotodokumentácia alebo videodokumentácia o kovovom odpade,
- uhrádzať platbu za výkup kovového odpadu formou peňažného poukazu na výplatu alebo formou bezhotovostného platobného styku,
- pri platbách za výkup kovového odpadu od fyzickej osoby vypočítať a odviesť daň podľa osobitného predpisu,

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

- používať pri zisťovaní hmotnosti preberaného kovového odpadu výlučne váhy zaradené do skupiny určených meradiel a spĺňajúce požiadavky na určené meradlo,
- monitorovať priestor s umiestneným kovovým odpadom kamerovým systémom, uchovávať záznam z kamerového systému počas 14 dní odo dňa jeho zhotovenia a na vyžiadanie tento záznam poskytnúť orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

Organizačné a technické zabezpečenie prevádzky a ochrany zariadenia:

- Zber bude organizovaný prostredníctvom priameho výkupu.
- Organizačne bude prevádzka zabezpečená 1 pracovníkom /výkupcom/.
- Otváracia doba bude zverejnená na úradnej tabuli, predpokladá sa denne cca. 4-8 hod.

Z hľadiska odpadového hospodárstva výkupca zabezpečuje plnenie ustanovení zákona o odpadoch a to najmä:

- Zodpovedá za vykúpený odpad, organizuje v prevádzke spôsob nakladania s odpadmi a rozmiestnenie kontajnerov v areáli.
- Po vykonaní vstupnej kontroly odpady roztriedi, zaradí do jednotlivých skupín a následne na váhe odváži vykupované množstvo
- Overí totožnosť osoby odovzdávajúcej odpad a zapíše predpísané údaje podľa zákona č. 79/2015 Z.z.. o odpadoch a o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch (Osobné údaje fyzickej alebo právnickej osoby od ktorej sa odpad preberá, obchodné meno a sídlo podnikania právnickej osoby od ktorej sa odpad preberá, druh prevzatého alebo vykúpeného odpadu, množstvo vykúpeného alebo prevzatého odpadu)
- Evidenciu o zbere vrátane výkupu farebných kovov uchováva päť rokov.
- Vystaví potvrdenie držiteľovi odpadu s vyznačením dátumu a času jeho prevzatia.
- Zabezpečuje aby v priestoroch určených na výkup a zhromažďovanie bol udržiavaný poriadok, nedochádzalo k zmiešavaniu odpadov ich znehodnoteniu alebo poškodeniu životného prostredia.
- Zverejňuje na informačnej tabuli zoznam zbieraných a vykupovaných odpadov a podmienky zberu a ceny ako aj zabezpečuje aktualizáciu uvedených údajov.

Pri prevzatí farebných kovov alebo iného kovového odpadu vykúpeného od fyzických osôb je nutné zabezpečiť aj opis a fotodokumentáciu vykúpeného odpadu. Evidencia o zbere a výkupe kovových odpadov sa uchováva v elektronickej podobe alebo v písomnej podobe po dobu 5 rokov. Evidencia o osobách a evidencia o zbere vrátane výkupu farebných kovov sa uchováva 5 rokov. Opis a dokumentácia, ktorí tvorí fotodokumentácia a videozáznam o kovovom odpade sa uchová 1 rok.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Vznik odpadov pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnej i spotrebiteľskej sfére, predstavuje výrazný problém. Správne nakladanie a hospodárenie s odpadmi sa preto stáva rovnako dôležitým problémom, ako zabezpečenie základných životných potrieb. Následne na skládkach i v spaľovniach mizne obrovský materiálový potenciál, ktorý možno využiť a šetriť tak primárne prírodné zdroje. Preto stále väčší význam nadobúda využívanie odpadov ako zdroja druhotných surovín.

Spoločnosť plánuje v hodnotenom areáli zber, výkup a zhromažďovanie ostatných odpadov (kovové odpady, neželezné kovy)

Dôvodom prevádzkovania zariadenia v danej lokalite je poskytnúť občanom, firmám a organizáciám možnosť odovzdať odpady, čím budú vytvorené priaznivé podmienky pre zvýšenie miery triedenia a zhodnotenia vybraných druhov ostatných odpadov.

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

Zariadenie bude spĺňať požiadavky z hľadiska právnych predpisov v odpadovom hospodárstve, ako aj ostatných príslušných právnych predpisov. Bude disponovať dostatočnými plochami na nakladanie s odpadmi, ktoré budú v zariadení zhromažďované, skladované a triedené.

Ciele a prínosy projektu:

- riešenie zhodnocovania vytriedených komodít v zbernom regióne
- zníženie zaťaženia životného prostredia s odpadmi

Prínosom navrhovanej činnosti v predmetnom území je riešenie nakladania s odpadmi určenými pre ich ďalšie využitie ako druhotnej suroviny. Hlavnými oblasťami, v ktorých sa prejaví environmentálny prínos po realizácii zámeru je oblasť ochrany zložiek životného prostredia, podpora cirkulárnej ekonomiky a zvýšenie možností obyvateľov podieľať sa na recyklácii odpadov, čím sa zároveň zníži zneškodňovanie odpadov skládkovaním alebo spaľovaním.

Výkup druhotných surovín je v tejto oblasti žiaduci, pretože prináša v danej lokalite možnosť sústredenia druhotných surovín a ich odovzdanie oprávneným spoločnostiam pre spracovanie, zhodnotenie a recykláciu, čím prispieva k znižovaniu využívania primárnych surovín, pri výrobe výrobkov.

Popisovaná činnosť nebude mať taký vplyv, ktorý by vytvoril novú preťaženú lokalitu, t.j. takú, kde sa koncentrujú nepriaznivé účinky aktivít s dopadom na zdravie obyvateľstva, alebo zložky životného prostredia.

10. Celkové náklady (orientačné)

Celkové náklady na realizáciu a spustenie predmetnej plánovanej činnosti predstavujú cca 15 000 eur.

11. Dotknutá obec

Magistrát hlavného mesta SR Bratislava
Mestská časť Bratislava – Ružinov

12. Dotknutý samosprávny kraj

Bratislavský samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány, resp. organizácie

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti.

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Miestny úrad mestskej časti Bratislava - Ružinov, oddelenie územného rozvoja a životného prostredia,

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie

Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia

Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava

Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta SR Bratislavy

Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika, Bratislava.

14. Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Stavebný úrad mestskej časti Bratislava – Ružinov
Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie

15. Rezortné orgány

Rezortným orgánom je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť.

Ministerstvo životného prostredia SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Po vykonanom zisťovacom konaní bude navrhovateľ v ďalšom postupovať podľa obsahu a odporúčaní rozhodnutia vydaného príslušným orgánom. Navrhovateľ bude postupovať podľa ustanovení stavebného zákona a zákona o odpadoch, pri akceptovaní rozhodnutí, stanovísk, vyjadrení a pripomienok príslušných orgánov a účastníkov konania.

Navrhovateľ požiada príslušný orgán odpadového hospodárstva o vydanie súhlasu v zmysle § 97 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

- súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov podľa §97, ods. 1 písm. d) v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z.,
- súhlas na zhromažďovanie odpadov držiteľom odpadu bez predchádzajúceho triedenia podľa §97, ods. 1 písm. i) v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z.,

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na polohu umiestnenia navrhovanej činnosti v okrese Bratislava II, v k.ú. Nivy, sa vplyvy presahujúce štátne hranice SR nepredpokladajú

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Z hľadiska administratívneho členenia SR patrí navrhovaná činnosť do Bratislavského kraja, okresu Bratislava II, k.ú. Nivy.

Záujmové územie možno definovať z pohľadu predpokladaných priamych a nepriamych vplyvov na širšie záujmové územie, na užšie záujmové územie a na priamo dotknuté územie.

Priamo dotknuté územie – ide o lokalitu, kde sa bude navrhovaná činnosť realizovať. V tomto území sa najvýraznejšie uplatňujú priame vplyvy činnosti ako sú hlučnosť, emisie, doprava atď.

Dotknuté územie – predstavuje územie s intenzívnym pôsobením priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti

Širšie okolie dotknutého územia – ide o územie vo vzdialenosti cca 2000m od hranice dotknutého územia. V tomto území sa uplatňujú predovšetkým nepriame vplyvy hodnotenej činnosti súvisiace s jej prevádzkou

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geologické a geomorfologické pomery

Dotknuté územie patrí podľa geomorfologického do Alpsko – himalájskej sústavy, podsústavy Panónskej panvy, do provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, do oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská rovina. Dotknutá lokalita má svahovitý charakter. Dominantným typom reliéfu v okolí je antropogénny reliéf, nakoľko pri výstavbe v danej lokalite ako aj pri výstavbe zástavby v okolí dotknutej lokality bolo potrebné zmeniť, nie však radikálnym spôsobom, jeho pôvodné formy.

Územie sa nachádza na styku pohoria Malé Karpaty s Podunajskou nížinou, ktorá je budovaná dunajskými štrkovými terasami. Štrkové terasy okraja Podunajskej nížiny sa nachádzajú vplyvom tektoniky spravidla vyššie, ako štrky centrálnej výplne Podunajskej nížiny. Terasové štrky, na rozdiel od štrkovej výplne Podunajskej nížiny, dosahujú iba malé mocnosti a vyznačujú sa veľkou plošnou a vertikálnou heterogenitou. V záujmovej časti územia ležia terasové štrky na neogénnych íloch. Z pohľadu priepustnosti sú všetky štrky nositeľmi zvodnenia a neogénne íly im vytvárajú nepriepustné podložie. Geomorfologické pomery dotknutej lokality sú výsledkom endogénnych a exogénnych geomorfologických procesov. Na súčasnej konfigurácii terénu sa podieľala najmä rieka Dunaj prostredníctvom fluválnej erózie a akumulácie ako aj tektonický výzdvih pohoria Malých Karpát. V súčasnosti je najvýraznejším činiteľom ovplyvňujúcim geomorfologické pomery ľudská činnosť.

Dotknutá lokalita má svahovitý charakter. Dominantným typom reliéfu v okolí je antropogénny reliéf, nakoľko pri výstavbe v danej lokalite ako aj pri výstavbe zástavby v okolí dotknutej lokality bolo potrebné zmeniť, nie však radikálnym spôsobom, jeho pôvodné formy.

Z pohľadu inžiniersko-geologickej klasifikácie (Geoenviroportal, 2021) patrí hodnotené územie do regiónu neogénnych tektonických vkleslín, oblasti vnútrokarpatských nížin, 74 – Podunajská nížina, rájónu F – rájón údolných riečnych náplavov.

V rámci geomorfologických pomerov sa mestská časť Bratislava – Ružinov rozprestiera na morfoštruktúrach Panónskej panvy. Z hľadiska geomorfologického systému patrí mestská časť Bratislava – Ružinov do provincie Východopanónskej panvy a subprovincie Malej Dunajskej kotliny, do ktorej spadá oblasť Podunajskej nížiny, členiac sa na Podunajskú rovinu a pahorkatinu. Územie Ružinova má rovinatý charakter.

Z hľadiska geologickej stavby leží mestská časť Bratislava – Ružinov na ílovitých a pieskovitých horninách, ktoré sú typické pre neogénne kotliny, medzi ktoré patrí aj Podunajská nížina.

Geodynamické javy

Dotknuté územie je možné charakterizovať z hľadiska geodynamických javov ako stabilné. Exogénne geodynamické javy ako zosuvy, zosuny ani iné gravitačné pohyby horninového prostredia sa vzhľadom na miernu sklonitosť terénu hodnoteného územia a jeho antropogénnu povahu prakticky neuplatňujú. Značná obostavanosť dotknutého územia ako aj samotná povaha povrchových vrstiev v hodnotenom území nedávajú predpoklad ani na výraznejšiu vodnú a veternú eróziu.

V hodnotenom území možno identifikovať z geodynamických javov predovšetkým seizmicitu predmetného územia. Z hľadiska seizmicity je hodnotené územie súčasťou seizmicky aktívneho západoslovenského bloku. V hľadiska seizmicity leží hodnotené územie v pásme so seizmickou intenzitou 7° MSK, v zdrojovej zóne s referenčným seizmickým zrýchlením $agR = 0,63 \text{ m/s}^2$.

Radónové riziko

Na základe mapy prírodnej rádioaktivity (ŠGÚDŠ, 2021) a vykonaných prieskumov radónového znečistenia (Radónový prieskum, RNDr. Miroslav Nahálka, 8/2021) v hodnotenom území navrhovanej činnosti prevláda nízke radónové riziko, čo nevyžaduje realizáciu významných protiradónových opatrení.

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov.

Navrhovaná činnosť priamo nepretína ťažené ani výhladové ložiská nerastných surovín. Areál stavby nie je v kontakte so žiadnym chráneným ložiskovým územím.

Klimatické pomery

Klimaticky patrí riešené územie do oblasti teplej, podoblasti mierne suchej s chladnou zimou s teplotou v januári nad -3°C , s priemerne 50 a viac letnými dňami za rok a s denným maximom teploty vzduchu 25°C a viac. Priemerný počet dní so zrážkami 1 mm a viac je 90 až 100, zrážkový úhrn vo vegetačnom období sa pohybuje od 350 do 400 mm, v zimnom období 200 – 400 mm. 40 až 80 dní je so snehovou pokrývkou, 110 až 140 dní je zamračených a 40 až 60 dní je jasných.

Na prevažnej časti mesta Bratislava sa priemerný ročný úhrn zrážok pohybuje v rozmedzí 500 – 650 mm, na svahoch Malých Karpát zrážkové úhrny dosahujú hodnotu nad 800 mm. Maximum zrážok spadne v letnom období (34,5%), na čo najviac vplyva lokálna búrková činnosť. Najmenej zrážok spadne v zimných mesiacoch. Hlavný zrážkový deficit je vo vegetačnom období, kedy síce spadne najviac zrážok, ale je aj najvyšší výpar (800 mm za rok). Vlahový deficit pôd je navyše zhoršovaný silnými a častými vetrami. Územie je z tohto hľadiska najsuchšou oblasťou Slovenska.

Klimaticky patrí skúmané územie do oblasti teplej, podoblasti mierne suchej s chladnou zimou. Priemerná teplota v januári je -3 až -4°C , priemerná teplota v júli je 17 až 19°C . Priemerná ročná teplota vzduchu je $9,9^{\circ}\text{C}$. Najchladnejším mesiacom roka v priemere býva január, najteplejším júl.

Veterné pomery sú jednou zo základných klimatických charakteristík. Bezprostredná blízkosť pohoria Malých Karpát ovplyvňuje klimatické charakteristiky územia Bratislavy a to hlavne cirkulačné pomery. Pohorie tvorí súvislú prekážku severozápadným vetrom, ktoré sú v tejto oblasti prevládajúce, preto na záveternej strane dochádza k zvýšeniu ich rýchlosti a nárazovitosti. Na základe sledovania dlhodobých základných charakteristík prúdenia vetrov v dotknutom území možno konštatovať, že prevládajúcim je severozápadné prúdenie vetra. Priemerná rýchlosť prúdenia vzduchu dosahuje 3,8 m. s.

Charakteristika okrsku z hľadiska klimatických oblastí ukazuje, že mestská časť Bratislava – Ružinov leží v teplom, suchom okrsku, s miernou zimou. Najchladnejší mesiac je január, kedy teploty dosahujú nad -3°C . Priemerný počet letných dní do roka v tomto regióne presahuje 50. Oblasť Ružinova patrí do jednej z najteplejších klimatických oblastí Slovenska.

Pôda

Pôvodný pôdny kryt tvorili v hodnotenom území a jeho širšom okolí prevažne fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové karbonátové a fluvizeme karbonátové ľahké. Z karbonátových ľahkých sedimentov a kambizeme modálne a kultizeme nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové so stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín. Z hľadiska pôdných druhov ide prevažne o hlinité pôdy. V predmetnom území sú pôdy dlhodobé a intenzívne antropogénne ovplyvňované. Pôvodné pôdne typy sú pozmenené, pretvorené a prirodzený pôdny kryt narušený antropogénnymi vplyvmi tak, že vznikla antropogénna. Antropické pôdy sú skupinou pôd s prevládajúcim pôdotvorným procesom antropickým (kultivačným alebo degradačným), znamenajúcim zásah človeka do prírodných pôdotvorných procesov. V dotknutom území boli pôdy v dôsledku ľudskej činnosti takmer úplne odstránené a pozemky boli zastavané.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Z hydrologického hľadiska územie patrí do povodia Dunaja. Dunaj determinuje hydrologické pomery v území. Slovenský úsek Dunaja patrí k hornej časti stredného toku, ale má ešte znaky vysokohorskej rieky, ktoré mu dodávajú všetky pravobrežné prítoky prameniace v Alpách. Dunaj vteká do Podunajskej nížiny z Viedenskej panvy cez Devínsku bránu a po 172 km opúšťa územie Slovenska. Je významným fenoménom, ktorý rozhodujúcou mierou ovplyvňuje stav vody v území. Jeho dlhodobý priemerný prietok zo stanice Bratislava je 2

045 m³.s⁻¹. Voda Dunaja, ktorá má veľký význam pre chemizmus podzemných vôd, je charakterizovaná nízkou mineralizáciou s cyklickými zmenami od 280 - 400 mg/l. Cyklickým zmenám podlieha aj obsah základných zložiek, voda dosahuje mierne až stredne alkalickú reakciu (pH=7,7 - 8,1).

Vodné toky

Cez Bratislavu pretekajú štyri rieky (Dunaj, Morava, Malý Dunaj, Malina len okrajovo) a desiatky potokov a kanálov, resp. kanalizovaných vodných tokov. Vydrica (podľa vyhlášky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov) je súčasťou zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov. Vydrica je potok na juhozápadnom Slovensku. Má dĺžku 17 km a priemerný prietok 0,22 m³/s v ústí. Plocha povodia Vydrice je 32 km². Pramení v Malých Karpatoch pri Bielom Kríži a vlieva sa do Dunaja v blízkosti mostu Lanfranconi ako jeho ľavostranný prítok. Je jedným z mála slovenských tokov priamo ústiach do Dunaja. Račiansky potok/kanál odvodňuje východné svahy Malých Karpát a okolie Rače. Vzniká spojením dvoch malých potokov na juhovýchode Rače. Väčšie prítoky tvoria potoky Struha, Blatina a Vajnorský potok. Postupne sa do neho vlieva 7 potokov.

Vodné plochy

Mestská časť Bratislava – Ružinov je bohatá na vodné plochy (Štrkovecké jazero, jazero Rohlík, Zlaté piesky).

Podzemné vody

Z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie Slovenska je územie súčasťou hydrogeologického rajónu Q 051 - Kvartér západného okraja Podunajskej roviny. Leží v severozápadnej časti Žitného ostrova, ktorý predstavuje náplavový kužeľ Dunaja. Pre hydrogeologickú charakteristiku územia majú význam hlavne kvartérne sedimenty. Podzemné vody prúdia v kvartérnych deluviálnych, proluviálnych a fluviálnych sedimentoch relatívne pomaly, čo je dané vyšším stupňom ich zahĺbenia a tým aj nízkym koeficientom filtrácie, ktorý sa pohybuje v rozpätí rádov 10⁻⁴ až 10⁻⁵ m.s⁻¹. Generálny smer prúdenia je na západ v západnej časti areálu, s postupným stáčaním do smeru SSZ – JJV.

Vzhľadom na relatívne intenzívnu infiltráciu zrážok na svahoch Malých Karpát, a s tým spojenú tvorbu podzemných vôd a na relatívne malú prietochnosť horninového prostredia v podhorí, zahĺbenie sedimentov proluviálnych kužeľov dochádza k zvyšovaniu hladiny podzemných vôd v podhorí, ktorá sa často približuje až k povrchu terénu.

Na tvorbe zásob podzemnej vody sa podieľajú výlučne zrážky, pritekajúce z priestoru Malých Karpát a otekajúce do údolnej nivy Dunaja. Územie už nie je v dosahu priameho vplyvu Dunaja. Dunaj sa podieľa na režime podzemných vôd iba nepriamo spomaľovaním, alebo zrýchlením odtoku podzemných vôd z územia.

Typické pre túto oblasť je to, že maximálne hladiny podzemnej vody sa neobjavujú pravidelne, ale iba v niekoľko ročných cykloch, viazaných výlučne na množstvo zimných zrážok vo forme snehovej pokrývky a charakteru jej topenia. Ak sa k týmto stavom priradia aj vysoké stavy Dunaja, sú dosahované maximálne hladiny podzemných vôd v predhorí Malých Karpát.

Pramene a pramenné oblasti

V dotknutom území ani v jeho okolí nie sú žiadne minerálne pramene. ýuzguu

Vodohospodársky chránené územia

V širšom okolí posudzovaného územia sa podľa zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd, nachádza CHVO Žitný ostrov. Dotknuté územie navrhovanej

činnosti priamo nezasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti a nie je v prekryve s pásmami hygienickej ochrany vodných zdrojov, stolových, liečivých a minerálnych vôd (v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov).

Flóra a fauna

Flóra Bratislavy a jej okolia je vývojovo a štrukturálne veľmi rôznorodá, čo vyplýva aj z polohy mestskej aglomerácie. Bratislava leží na styku dvoch fyto geografických oblastí: oblasť panónskej flóry (*Pannonicum*) - obvod europanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*) a oblasť západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*) – obvod predkarpatskej flóry (*Praecarpathicum*). Vo flóre dotknutého územia a jeho zázemia prevládajú teplomilné nížinné druhy. Zastúpené sú najmä druhy trávnatých okrajov ciest, neúžitkov okolo záhrad, viníc, sádov a polí, v širšom zázemí aj lesné druhy, druhy brehových porastov a iných plôch, kde sa môžu udržať druhy pôvodnej vegetácie. V dôsledku častého výskytu rôznych skládok, navážok, zastavaných plôch, prídomových záhrad, skladov a pod. sú tu vytvorené podmienky pre šírenie ruderalných aj segetálnych druhov. V Podunajskej nížine v lužných lesoch popri Dunaji panónsky migroelement zastupuje scila viedenská (*Scilla vindobonensis*), pontickopanónsky jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), v sekundárnych trávno-bylinných spoločenstvách na segetálnych i ruderalných stanovištiach sú reprezentované viaceré taxóny patriace k ostatným migroelementom napr. lanolistník roľný (*Thesium arvense*), jablčník cudzí (*Marrubium peregrinum*), oštepovka obyčajná (*Kickxia elatine*).

Hodnotené územie sa nachádza v urbanizovanej zóne. Stav a kvalita bioty je výsledkom súčasného využitia teritória.

Súčasná štruktúra a zloženie živočíšnych spoločenstiev v dotknutom území je výsledkom dlhodobého, evolučného vývoja a relatívne krátkodobého, ale veľmi intenzívneho pôsobenia činnosti človeka. Posudzované územie je lokalizované v časti mesta Bratislava so silným antropickým tlakom. Na takéto územie sa viaže výskyt bežných druhov živočíchov s vyššou tendenciou k synantropii, ktoré sa na dané prostredie adaptovali. Zo živočíchov sa tu nachádzajú druhovo početnejšie rady chrobákov (Coleoptera), bzdochy (Heteroptera) a rovnokridlovce (Orthoptera). Zo stavovcov sa tu vyskytujú potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), myš domová (*Mus musculus*), z vtákov je to drozd čierny (*Turdus merula*), straka obyčajná (*Pica pica*), vrabec domový (*Passer domesticus*), havran poľný (*Corvus frugilegus*) a pod.

Ružinov sa nachádza na území bývalého lužného lesa s bohatým výskytom vodného vtáctva a rôznych obojživelníkov. V pôvodných výsadbách rástli najmä javory (*Acer platanoides*, *Acer campestre*), jelše (*Alnus glutinosa*), brezy (*Betula*), hraby (*Carpinus*), jasene (*Fraxinus excelsior*), orechy (*Juglans regia*), čremchy (*Padus*), topole (*Populus nigra*, *P. alba*), vrbý (*Salix alba*, *S. caprea*), lipy (*Tilia cordata*, *T. platyphyllos*) a bresty (*Ulmus carpiniifolia*). Časť týchto lesov zostala zachovaná v chránenej krajinskej oblasti Dunajské luhy.

2. Krajina, štruktúra, scenéria, ochrana, stabilita

Štruktúra krajiny

Bratislava má vďaka svojej polohe a geomorfologickým danostiam územia bohaté a rôznorodé prírodné zázemie a bohato zastúpené krajinotvorné prvky. Prírodné prvky sú však zastúpené nerovnomerne a na mnohých miestach sú poškodené, chýbajú väčšie biologicky významné plochy zelene v urbanizovanom prostredí. Na prírodné prostredie mesta negatívne vplyva najmä znečisťovanie ovzdušia, vôd, vysoká produkcia odpadových látok, zvýšená hluková záťaž a iné stresujúce faktory (napr. elektromagnetický smog, radón, erózia pôdy, degradácia a devastácia územia, poškodenie vegetácie a zelene).

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti TULU, s. r. o.

V krajine dotknutého územia a jeho okolia sa nachádzajú človekom modifikované prvky, ktoré spolu vytvárajú obraz o súčasnom využití územia. K zmene krajinnej štruktúry záujmového územia došlo v minulosti. V období odlesnenia územia a jeho následného využitia na poľnohospodárske účely. Súčasná krajinná štruktúra širšieho územia je tvorená krajinnou štruktúrou vidieckeho typu, ktorá vznikla vplyvom antropogénnych aktivít človeka a prírodných podmienok územia špecifických svojou polohou na Podunajskej nížine. Štruktúru územia tvorí vidiecky typ sídelnej štruktúry s obytnou, obslužnou, poľnohospodárskou a dopravnou funkciou. V krajinnej štruktúre vidieckeho typu (intenzívne využívanej) prevažujú prvky druhotnej krajinnej štruktúry (súčasnnej krajinnej štruktúry), teda prvky pozmenené alebo ovplyvnené činnosťou človeka a prvky umelé. V širšom území sú to predovšetkým:

- poľnohospodárske kultúry (orná pôda, lúky, pasienky, záhrady)
- sídla (obytné plochy, plochy služieb a vybavenosti, sadovnícky upravené plochy, plochy záhrad)
- nelesná drevinná vegetácia a lesné porasty (brehové porasty, skupiny stromov, líniová vegetácia)
- vodné plochy (vodné toky, jazerá)
- mokrade
- technické diela (poľnohospodárske technické objekty, výrobné objekty a areály, skladové areály, dopravné línie a objekty, línie produktovodov a energovodov, čistiareň odpadových vôd)

Scenéria krajiny

Krajina hodnoteného územia je charakteristická pre mestskú urbanizovanú krajinu s prevažujúcou funkciou administratívy a služieb. Samotné územie navrhovanej činnosti predstavuje krajinársky málo hodnotné územie.

Na formovaní krajinnnej scenérie hodnoteného územia sa z prírodných prvkov najvýraznejšie podiela rovinný, mierne zvlnený terén Podunajskej nížiny a zalesnené masívy Malých Karpát. Z antropogénnych prvkov k formovaniu krajinnnej scenérie prispieva samotné mesto Bratislava, príslušné vidiecke osídlenia a poľnohospodárska krajina. V najbližšej scenérii dotknutého územia sa prejavujú prevažne antropogénne prvky scenérie krajiny.

Stabilita krajiny

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality. Biocentrá - predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridory predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Hodnotená lokalita nezasahuje do siete prvkov a interakčných línií štruktúry ekologickej stability, pričom ÚSES je tvorený predovšetkým systémom biocentier a biokoridorov.

Pri návrhu RÚSES hl. m. SR Bratislavy boli v širšom okolí dotknutého územia ako biocentrá a biokoridory navrhnuté:

BIOCENTRÁ

- Rbc – regionálne biocentrum Mestské lesy Bratislava,
- RBc – regionálne biocentrum – Zbojníčka – Panský les,
- RBc - regionálne biocentrum Kalná,
- RBc - regionálne biocentrum Zlaté piesky - nachádza sa v katastrálnej časti Trnávka, cca 4,5 km juhovýchodne od dotknutého územia,

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti TULU, s. r. o.

- LBc – lokálne biocentrá: Pekná cesta.

BIOKORIDORY

Biokoridory majú za úlohu prepojenie medzi jednotlivými biocentrami, aby sa podporila a umožnila migrácia a výmena genetických informácií organizmov.

- NBk – nadregionálny biokoridor JV svahy Malých Karpát,
- RBk – Račiansky potok s prítokmi,
- RBk XVIII - regionálny biokoridor Malé Karpaty – Malý Dunaj.

Navrhovaná činnosť rešpektuje všetky prvky RÚSES vyčlenené v rámci Regionálneho územného systému ekologickej stability mesta Bratislavy z roku 1994 (SAŽP, Bratislava, 1994).

Chránené územia

Dotknutá lokalita nepodlieha zvláštnemu režimu ochrany prírody. Na voľné plochy areálu sa vzťahuje základný 1. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko významných zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie chrániť svetové dedičstvo na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona č. 543/2002 Z. z., ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu však patriť do národnej sústavy chránených území, alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000. Sieť sústavy NATURA 2000 predstavuje súvislú európsku ekologickú sieť chránených území na ochranu prírodných biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín významných pre ES. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území – osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SACs) vyhlasované na základe Smernice o biotopoch a osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPAs) vyhlasované na základe Smernice o vtákoch.

Cieľom súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000) je zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a ochranu prírodných biotopov, zachovať priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu ako prírodného dedičstva.

V zmysle Smernice o biotopoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam území európskeho významu. Výnosom Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný národný zoznam území európskeho významu, ktorým MŽP SR podľa § 27 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení zákona č. 525/2003 Z.z. ustanovuje Národný zoznam, ktorý obsahuje názov lokality navrhovaného územia európskeho významu, katastrálne územie, v ktorom sa lokalita nachádza, výmeru lokality, stupeň územnej ochrany navrhovaného územia európskeho významu, vrátane územnej a časovej doby platnosti podmienok ochrany a odôvodnenie návrhu ochrany. Tento výnos nadobudol účinnosť 1. augusta 2004 a bol uverejnený vo Vestníku MŽP SR, ročník 12, čiastka 3 z roku 2004.

Dôležitým z hľadiska ochrany vodného vtáctva je Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (**Ramsarský dohovor**). V rámci Ramsarského Dohovoru o mokradiach sa členské krajiny zaviazali chrániť mokrade a na svojom území vypracovať a realizovať opatrenia vo vzťahu k existujúcim mokradiam. Mokrade sú biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Sú to územia s močiarimi, slatinami, rašeliniskami a vodami prírodnými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi. Medzi mokrade patria všetky územia prírodného aj umelého pôvodu, kde je vodná hladina na povrchu, alebo blízko povrchu pôdy, alebo kde povrch pokrýva plytká voda, ako aj potoky, rieky a vodné nádrže. V záujmovom území sa nachádzajú vodné toky, ktoré dávajú

predpoklad výskytu takýchto lokalít a to najmä na úrovni lokálnych mokradi, prípadne regionálne významných mokradi.

Územia európskeho významu alebo navrhované chránené vtáčie územia, ktoré tvoria sústavu chránených území NATURA 2000 sa v záujmovom území nevyskytujú.

V širšom okolí záujmového územia sa nachádza Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty, Chránené vtáčie územie Dunajské Luhy (SKCHVU007) Bratislavské luhy (SKUEV0064), Chránené vtáčie územie Malé Karpaty (SKCHVU014), ktoré patria do siete NATURA 2000.

Do riešeného územia nezasahujú **žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia prírody a krajiny**, ani územia existujúce alebo navrhované, zaradené do súvislej európskej sústavy chránených území (európsky významné územie, chránené vtáčie územie), dotknuté územie je v I. stupni ochrany a podlieha všeobecnej ochrane podľa druhej časti zákona č. 543/2002 Z. z.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Mesto Bratislava je hl. mestom Slovenskej republiky a je zároveň aj jej ústredným administratívnym, správnym, politickým a kultúrnym centrom, je sídlom Bratislavského samosprávneho kraja. Bratislava je súčasťou stredoeurópskeho urbanizačného pásu, s priamymi väzbami na oblasť Viedne, Brna, Győru a Budapešti. Svojou výhodnou geografickou polohou, vysokou demografickou vitalitou a hospodársko-sociálnym potenciálom sa zapojila do rozhodujúcich európskych štruktúr a tým sa stala rozhodujúcim sídelným ťažiskom Slovenska a polyfunkčným centrom medzinárodného významu

Mestská časť Bratislava – Ružinov sa nachádza na východe Bratislavy. Leží na ľavom brehu Dunaja. Na západe hraničí s mestskými časťami Staré Mesto a Petržalka, na severozápade s Novým Mestom, na severe s Vajnorami, na východe s obcami Ivanka pri Dunaji, Most pri Bratislave, a s mestskými časťami Vrakuňa a Podunajské Biskupice, s ktorými Ružinov susedí aj na juhu.

Celková výmera územia je 39,70 km², z čoho zastavané územie (intravilán mestskej časti) predstavuje 48,41 %.

Mestská časť Bratislava – Ružinov patrí k najväčším zo 17 mestských častí Bratislavy. Zaberá východnú časť jej územia mesta leží na štrkových nánosoch Dunaja v priemernej nadmorskej výške 133 m. Je bohatá na vodné plochy (Štrkovecké jazero, jazero Rohlík, Zlaté piesky), má deväť charakteristických sídlisk (Nivy, Ružová dolina, Trávniky, Štrkovec, Pošeň, Ostredky, Prievoz a Trnávka, Starý Ružinov)

Na druhej strane môžeme polohu mestskej časti Bratislava – Ružinov z medzinárodného hľadiska, resp. z hľadiska cezhraničnej spolupráce, považovať za významný rozvojový faktor.

Demografia

V období rokov 2014 až 2020 je možné pozorovať celkový nárast počtu obyvateľov mestskej časti Bratislava – Ružinov, ktorý sa v posledných rokoch zvyšuje. Počet obyvateľov v mestskej časti Ružinov v roku 2014 bol 70 660, v roku 2020 74 125 a v roku 2021 počet obyvateľov sa zvýšil na 81 004.

Mestská časť Bratislava - Ružinov sa dlhodobo vyznačuje vyšším počtom prisťahovaného obyvateľstva ako je počet vystáňovaných. Imigrácia do mestskej časti Bratislava – Ružinov môže byť z veľkej časti vnímaná ako dôsledok migrácie za prácou a atraktívnym prostredím, nakoľko je mestská časť Bratislava – Ružinov z hľadiska mestských častí najväčšou a poskytuje mnoho pracovných príležitostí.

Technická infraštruktúra, služby

Vybavenosť plochy hodnoteného územia a širšieho okolia technickou infraštruktúrou, hodnotíme ako štandardnú (vodovod, kanalizácia, elektrická energia, plynovod, telekomunikácie, vedenia VN).

Mestská časť Bratislava – Ružinov je vybavená širokou škálou zariadení lokálneho, mestského, regionálneho a nadregionálneho významu v oblasti školstva, zdravotníctva, kultúry, telovýchovy a športu, sociálnej starostlivosti, ako aj zariadení obchodu, služieb osobných, výrobných, služieb pre domácnosť, stravovacích, finančných, poradenských a iných služieb.

Z hľadiska umiestnenia sídel jednotlivých úradov špecializovanej štátnej správy sa na území mestskej časti Bratislava – Ružinov nachádza väčšina úradov pre okres Bratislava II.

Z hľadiska poskytovania služieb v MČ Bratislava – Ružinov sú významné napr.: nákupný areál IKEA a Avion Shopping Park, nákupné centrum Eurovea a ďalšie plochy nachádzajúce sa v širšom okolí hodnoteného územia.

Rekreácia, cestovný ruch

Významným miestom pre rekreáciu a cestovný ruch v dotknutej mestskej časti je areál Zlatých pieskov, kde rozsiahlejšiu vodnú plochu možno využívať na kúpanie a vodné športy. Ďalšiu možnosť oddychu (pešie prechádzky) v širšom okolí areálu navrhovanej činnosti predstavuje areál Štrkoveckého jazera či Ružinovského jazera, lesné celky a lesoparky viazané na lokalitu CHKO Dunajské luhy a mestské cyklotrasy.

História

Pôvodne boli na dnešnom území mestskej časti lúky, pasienky, nivy a háje popretkávané ostrovmi a ramenami Dunaja. Vo východnej časti dnešného Ružinova sa ľudia usídlili približne pred 5 500 rokmi vo Vlčom hrdle (dnes je súčasťou areálu Slovnaftu). Prví známi obyvatelia sa zaoberali pastierstvom, poľnohospodárstvom a ťažbou dreva.

V okolí Bratislavy sa cez Malý Dunaj dalo dostať cez dva brody. Pri hornom vznikla obec Prievoz, ktorá je dnes už časťou mestskej časti Bratislava – Ružinov. Erb Prievozu sa zároveň stal erbom mestskej časti.

Názov Ružinov sa objavil až začiatkom 20. storočia a pochádza z názvu Ružový ostrov (nem. Rosenheim).

Poľnohospodársky charakter Ružinova začal v 19. storočí miznúť a objavili sa tu továreň na káble, rafinéria Apollo, Cvernovka, Danubius. Rozvoj priemyslu priniesol aj vznik robotníckych kolónií na Nivách a v Trnávke. Po 2. svetovej vojne nastal v Ružinove veľký stavebný rozvoj. Prvým sídliskom bolo 500 bytov (50. roky 20. stor.), nasledoval obrovský obytný komplex Ružinov so sídliskami Štrkovec, Ostredky, Trávniky a Pošeň (60. roky 20. stor.) a ako posledné vzniklo sídlisko Starý Ružinov (80. roky 20. stor.).

Samostatná mestská časť s vlastným vedením vznikla podľa zákona SNR č. 377/1990 z 13. septembra 1990 o hlavnom meste SR a Štatúte hlavného mesta SR Bratislavy, ktorým sa vytvorili v Bratislave mestské časti.

Kultúrne dedičstvo - pamiatky

V Mestskej časti Bratislava-Ružinov sa nachádzajú aj mnohé národné kultúrne pamiatky.

K pamätihodnostiam mestskej časti patria:

Budova bývalej radnice Prievoz je vzácna ukážka funkcionalistickej architektúry historickej radnice v Prievoze z roku 1932 so sochárskou výzdobou Alojza Rigeleho. Architektúra postavená podľa návrhu A. Danielisa a Ch. Ludwiga.

Obytný súbor - Dulovo nám. Jedinečný urbanisticko-architektonický komplex námestia z konca päťdesiatych a začiatku šesťdesiatych rokov 20. storočia.

Obytný súbor - bytová kolónia na Trenčianskej a Miletičovej ulici Kolónia združuje 11 voľne stojacich štvorpodlažných domov so 400 bytmi. Autorom projektu je Emil Belluš (1930 – projekt), 1930/31 realizácia. Domy boli postavené z mestských prostriedkov v rámci riešenia bytovej krízy. Domy tvoria dve krídla spojené schodiskom. Pôdorys domov má tvar písmena H (9 domov) a dva majú pôdorys v tvare L. Na typickom podlaží bolo v bočných krídlach umiestnených osem jednoizbových bytov.

Busta Štefana Marka Daxnera. Busta slovenského politika, národovca, štúrovca, spisovateľa Štefana Marka Daxnera (1822-1892). Busta je odliata zo zliatiny kovov, umiestnená je na mramorovom stĺpe.

Reliéf Matka s dieťaťom. Kamenný reliéf sochára Jozefa Kostku z konca päťdesiatych rokov 20. storočia.

Masarykova kolónia obytných domov v Trnávke. Súbor domov (tzv. Masarykova kolónia) na Trnávke bola postavená v 20-tych rokoch 20. storočia na vejárovitom pôdoryse. Tvorí ju 30 rovnakých dvojdomov so zalomenými štítmí a s charakteristickým zastrešením domov tzv. „oslými chrbtami“. Tieto strešné konštrukcie sú vytvorené experimentálnou konštrukciou pomocou drevených väzníkov z lepených segmentov.

Fontána lásky. V priestore medzi domami je situovaná fontána – v roku 2008 sfunkčnená. Ide o betónovú nádrž okrúhleho tvaru, v strede ktorej je betónový stĺp s dvoma malými nádržkami, z ktorých tryská voda. Fontána bola vybudovaná v r. 1985 ako filmová kulisa ku kultovému filmu „Fontána pre Zuzanu“, podľa návrhu arch. M. Kalinu.

Pamätná tabuľa Svetozára Miletiča. Pamätná tabuľa významnej osobnosti Uhorska obdobia obrodeneckého procesu druhej polovice 19. storočia.

Súbor obytných domov – Miletičova. Hodnotná urbanistická štruktúra obytného súboru domov postavená podľa projektu akad. arch. K. Paluša a inžiniera M. Tenglera v rokoch 1952 – 1956.

Budovy bývalého bitúnku. Priemyselná architektúra postavená na okraji vtedajšieho mesta s prilehlým parkom so sochou sv. Andreja.

Kostol Márie Pomocnice kresťanov a Dom saleziánov dona Bosca. Súbor stavieb „Saleziánskeho ústavu a kostola na záchranu chudobnej a opustenej mládeže“ je hodnotnou ukážkou funkcionalistickej architektúry tridsiatych rokov 20. storočia. Nový kostol postavený v saleziánskom komplexe z roku 1990 podľa projektov manželov Weberovcov.

Kostol sv. D. Bosca a Saleziánsky ústav na Dornkappli. Reprezentatívny príklad funkcionalistickej sakrálnej architektúry podľa architekta Gabriela Schreibera z roku 1938.

Park Andreja Hlinku s pomníkom. Pomník významnej osobnosti národných dejín Slovenska s prilehlým parkom, fontánami a pomníkom.

Päť vežových domov a kúpalisko Delfín. Súbor kvalitných bytových domov s kúpaliskom od architekta Karola Paluša ocenených cenou Dušana Jurkoviča.

Busta Ľudovíta Kukoreliho. Reprezentatívna ukážka pomníkovej tvorby socialistického umenia z roku 1969 „Hrdinovi SNP“ podľa návrhu akad. soch. L. Poliaka. Nachádza sa v katastrálnom území NIVY, v parku ktorý ohraničujú ulice Kocel'ova, Svätoplukova, Bazová a Kvačalova.

Pôvodné oplotenie a brána na Martinskom cintoríne. Jedinečná ukážka murovaného oplotenia z betónových pilierov s ozdobnými mrežami.

Bytový dom s pavlačou – Záhradnícka. Architektúra druhej polovice 20-tych rokov 20. storočia.

Kostol evanjelickej cirkvi a. v. Prievoz Kostol z roku 1925 v centre Prievozu, sakrálna architektúra medzivojnového obdobia. Kostol má obdĺžnikový pôdorys, vnútorná sieň je zaklenutá zvláštnou valenou klenbou. Po bokoch je galéria presvetlená väčšími oknami. Kostol je prestrešený sedlovou strechou. Kostolu dominuje hranolová veža s ihlancovou strechou. Veža má v podstrešnom priestore rad obdĺžnikových okenných otvorov, ktoré presvetľujú priestor zvonice. Nachádza sa na radničnom námestí 2.

Hlavný kamenný kríž - cintorín v Prievaze. V strede cintorína je umiestnený hlavný kríž, postavený na pamiatku padlým v prvej sv. vojne.

Náhrobok rodiny Huber - cintorín v Prievoze. Náhrobok bratislavského záhradníka - významnej osobnosti mestskej časti BA – Ružinov.

Náhrobok Karola Fursta - cintorín v Prievoze. Náhrobok významnej osobnosti mestskej časti BA – Ružinov riaditeľa evanjelickej školy v Prievoze.

Dom smútku - cintorín v Prievoze. Reprezentatívna ukážka modernej sakrálnej architektúry v Ružinove z roku 2000 podľa návrhu architekta Eduarda Šuteka.

Kostol sv. Vincenta de Paul. Reprezentatívna ukážka modernej sakrálnej architektúry v Ružinove z roku 2000 podľa návrhu architekta Eduarda Šuteka.

Socha sv. Andreja (Záhradnícka - Miletičova) je jedinečná exteriérová votívna plastika svätca sv. Andreja z obdobia barok.

Budova Ministerstva vnútra SR Rozsiahla štátna administratívna budova z roku 1931-1932.

Časť bývalého Ludwigovho mlyna 3 objekt. Priemyselná architektúra. Gottfried Ludwig tu založil v rokoch 1880 až 1882 parný mlyn. Dnešné silo, viditeľné na foto pochádza z mladšej - medzivojnovovej etapy. Areál Ludwigovho mlyna sa do dnešnej Krížnej ulice obracal veľkou kulisou päťpodlažnej fasády.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia, vrátane zdravia

Životné prostredie je otázkou vzťahov medzi ľudským životom a celkovo ponímaným okolím. Takto definovaný hlavný funkčný vzťah je vzťahom vyššieho rádu – životného prostredia človeka. Kvalita životného prostredia je ohrozovaná a znehodnocovaná pôsobením negatívnych javov, charakteru stresových faktorov. Za stresové faktory sa považujú tie ľudské aktivity, ktoré ohrozujú existenciu a kvalitu jednotlivých krajinných zložiek. V hodnotenom území sa sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne i sekundárne.

Za primárne stresové faktory sa považujú umelé, alebo poloprirodzené prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobo-skladovacie, dopravné, obytno-rekreačné, vodohospodárske, poľnohospodárske a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje predovšetkým plošným záberom prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.

Z aspektu životného prostredia sa prejavujú tieto stresové faktory zmenou kvality priestorovej štruktúry katastrálneho územia, ako i narušením stability a estetiky krajiny. Z tohto aspektu vidno, že najhoršiu kvalitu priestorovej štruktúry majú mestské sídla regiónu s vysokým stupňom antropizácie územia v dôsledku veľkej koncentrácie socioekonomických aktivít na ich území .

Najväčšími výzvami v životnom prostredí na Slovensku sú odpadové hospodárstvo, kvalita ovzdušia a ochrana biotopov a druhov hlavne v lesných, lúčnych a mokraďových ekosystémoch. Ako ďalšiu by som uviedol kvalitu povrchových a podzemných vôd. S cieľom riešiť uvedené výzvy a ďalšie oblasti životného prostredia, boli v priebehu roka 2018 realizované intenzívne práce na príprave nového strategického dokumentu definujúceho environmentálnu politiku Slovenska do roku 2030. Dokument **Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)** vláda Slovenskej republiky schválila vo februári 2019. Vyslovila tým zároveň pokračujúcu podporu dôslednej ochrane životného prostredia na Slovensku tak, ako si ju zadefinovala v prijatom **programovom vyhlásení**.

Aj keď európske politiky v oblasti životného prostredia a klímy prispeli k zlepšeniu životného prostredia v posledných desaťročiach, Európa nedosahuje dostatočný pokrok a perspektíva životného prostredia v nadchádzajúcom desaťročí nie je pozitívna, ako sa uvádza v správe Životné prostredie Európy – stav a perspektíva 2020 (SOER 2020).

Potrebuje aktuálnu a modernú víziu

Environmentálne výzvy, ktorým Slovensko čelí, si vyžadujú dlhodobú víziu a strategické smerovanie. Potrebu novej, modernej stratégie environmentálnej politiky, ktorá reflektuje aktuálnu situáciu a urgentné problémy životného prostredia, zdôrazňuje aj fakt, že platná *Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky* bola schválená ešte v roku 1993 a odvtedy nebola aktualizovaná.

Podľa Environmentálnej regionalizácie SR (SAŽP, 2016) patrí Bratislava medzi silne narušené regióny s tretím (najnižším) stupňom environmentálnej kvality, ktoré sú charakterizované ako regióny s narušeným prostredím. Životné prostredie je narušené najmä priemyselnou činnosťou a zariadeniami dopravy a logistiky.

Základnou víziou Envirostratégie 2030 je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné obehové hospodárstvo využívajúce čo najmenej neobnoviteľných prírodných zdrojov a nebezpečných látok, ktoré budú viesť k zlepšeniu zdravia obyvateľstva. Ochrana životného prostredia a udržateľná spotreba budú súčasťou všeobecného povedomia občanov aj tvorcov politík. Pomocou predchádzania a prispôbenia sa zmene klímy budú jej následky na Slovensku čo možno najmiernejšie.

Ovzdušie

Ovzdušia je jednou z najdôležitejších zložiek životného prostredia a pre života človeka je nenahradiiteľná. Ľudský organizmus je dokonale adaptovaný na súčasné zloženie ovzdušia a do určitej miery toleruje jeho zmeny.

Kvalita ovzdušia je spomedzi všetkých faktorov určujúcich kvalitu životného prostredia obyvateľmi najčastejšie pociťovaná a hodnotená. Preto ho môžeme považovať za jeden z najvýznamnejších faktorov spokojnosti obyvateľstva so životným prostredím.

Vývoj **emisii znečisťujúcich látok** z dlhodobého hľadiska zaznamenal klesajúci trend. Pokles v posledných rokoch je však veľmi nevýrazný, resp. u niektorých znečisťujúcich látok bol zaznamenaný aj medziročný mierny nárast. SR neprekračuje emisné stropy (stanovené limitné hodnoty do roku 2020) pre žiadnu zo sledovaných látok (oxidy dusíka - NO_x, oxidy síry - SO_x, amoniak NH₃, prchavé organické látky okrem metánu - NMVOC) . Od roku 2020 vstúpia do platnosti nové prísnejšie emisné stropy a ku sledovaným látkam pribudnú aj PM_{2,5}. (drobné častice alebo kvapôčky s aerodynamickým priemerom menším ako 2,5 µm)

SR plní záväzky vyplývajúce z Dohovoru EHK OSN o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov a jeho protokolov.

Napriek poklesom celkového množstva emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia zostáva **kvalita ovzdušia** jedným z najzávažnejších problémov v životnom prostredí a Envirostratégia 2030 ju definuje ako **jeden z troch najväčších súčasných problémov** na Slovensku. Zatiaľ sa nedarí SR plniť všetky stanovené limitné hodnoty, problémom zostáva hlavne znečistenie ovzdušia oxidom dusičitým - NO₂, drobnými časticami alebo kvapôčkami s aerodynamickým priemerom menším ako 10 µm - PM₁₀ a benzo(a)pyrénom – BaP. Taktiež problémom zostáva prízemný ozón, kde sú trvalo prekračované stanovené cieľové hodnoty.

Na vysokých koncentráciách tuhých znečisťujúcich látok sa podpisuje najmä vykurovanie málo efektívnymi spaľovacími zariadeniami tuhých palív vrátane biomasy v domácnostiach. K vysokej koncentrácii v ovzduší prispievajú aj emisie zo spaľovacích motorov automobilov a spaľovacie procesy v priemysle. Doprava sa podieľa na vysokých koncentráciách oxidov dusíka. Najviac predčasných úmrtí v dôsledku vystavenia obyvateľov znečisťujúcim látkam je zapríčinených vystaveniu jemným prachovým časticám (PM_{2,5}).

Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia v SR sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO).

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

Zákon o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia ustanovuje prevádzkovateľom stacionárnych zdrojov znečisťovania povinnosť každoročne oznámiť príslušnému orgánu ochrany ovzdušia úplné a pravidelné údaje o tom, aké množstvá a druhy znečisťujúcich látok vypustili do ovzdušia v uplynulom roku.

Kvalitu ovzdušia v dotknutom území ovplyvňuje jeho geografická poloha. Územie leží na úpätí Malých Karpát a je dobre prevetrávané. Vplyv na kvalitu ovzdušia má okrem lokálnych zdrojov znečistenia ovzdušia aj diaľkový prenos znečistenia. Podľa Štúdie kvality ovzdušia v aglomerácii Bratislava (SHMU, 2020) najväčším zdrojom emisií v Bratislave sú emisie z cestnej dopravy. Najviac áut v Bratislave prejde diaľničným obchvatom mesta D1 od prístavného mostu smerom na Žilinu.

Na území mestskej časti Bratislava – Ružinov sa nachádzajú prevádzky firiem a územie je husto osídlené, a tak isto do tejto mestskej časti dochádza mnoho ľudí za prácou na vlastných dopravných prostriedkoch, čo má vplyv na životné prostredie.

Z hľadiska znečistenia ovzdušia je však na území Bratislavského kraja ovzdušie v rámci Slovenska znečisťované najviac. Najzásadnejší vplyv majú exhaláty z chemického priemyslu, energetiky a dopravy. Významným druhotným zdrojom znečisťovania ovzdušia je prašnosť, ktorá závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Ľudské aktivity sú tiež výrazným faktorom, ktorý ohrozuje kvalitu jednotlivých krajinných zložiek. V grafe nižšie uvádzame priemerné ročné koncentrácie NO₂ – ako je vidieť na území bratislavského kraja je znečistenie veľmi vysoké a na území mestskej časti Bratislava – Ružinov, je najvyššia priemerná koncentrácia NO₂.

Kvalita ovzdušia v roku 2030 bude výrazne lepšia a nebude mať výrazne nepriaznivý vplyv na ľudské zdravie a životné prostredie. Dosiahne sa to výrazným znížením množstva emisií oproti roku 2005 - SO₂ o 82 %, NO_x o 50 %, NMVOC o 32 %, NH₃ o 30 % a PM_{2,5} o 49 %. Postupne bude utlmená výroba elektriny z uhlia. Vykurovanie v domácnostiach a doprava v mestách sa posunie k environmentálne prijateľnejším alternatívam. Posilní sa princíp uplatňovania BAT v priemysle, energetike ale aj poľnohospodárstve a v potravinárstve. Národný program znižovania znečisťovania bude zameraný na nákladovo efektívne opatrenia redukcie emisií. Ochrana ovzdušia sa bude riadiť zásadou „znečisťovateľ platí“. Zváži sa zavedenie systému obchodovania s emisnými kvótami pre látky znečisťujúce ovzdušie. Pokuty za znečisťovanie sa zvýšia do takej miery, aby prekračovanie limitov nebolo ekonomicky atraktívne.

Pod pojmom zmena klímy rozumieme zmenu dlhodobého charakteru počasia v určitej oblasti, čo sa môže prejavovať nárastom priemerných teplôt, častejším výskytom extrémnych prírodných javov, či poklesom úhrnu zrážok. Zmenu klímy spôsobuje predovšetkým skleníkový efekt. Tento efekt vzniká pri prechode krátkovlnného slnečného žiarenia cez atmosféru. Po dopade na zemský povrch sa žiarenie pohltí v atmosfére (malá časť), alebo sa odrazí a pohltí zemským povrchom a atmosférou (väčšia časť). Pohltená časť sa transformuje na dlhovlnné žiarenie.

Pre zmiernenie tempa zmeny klímy je potrebné zavádzať mitigačné opatrenia zamerané na obmedzovanie množstva vypúšťaných skleníkových plynov do ovzdušia alebo zvyšovať záchyty uhlíka.

Emisie skleníkových plynov v dlhodobom časovom horizonte poklesli, z krátkodobejšieho hľadiska je už tento trend pomerne stabilný. Očakáva sa, že redukčné ciele stanovené do roku 2020 budú splnené. SR podporila myšlienku **klimatickej neutrality**, zároveň do roku 2030 si SR stanovila ambiciózne redukčné ciele, ktorých splnenie si vyžaduje prijatie ďalších konkrétnych opatrení.

V rámci ochrany ovzdušia Slovensko dosiahne stanovené ciele a zníži emisie skleníkových plynov v sektoroch obchodovania s emisiami o 43 % a mimo týchto sektorov o 20 % oproti

roku 2005. Okrem pokračovania v schéme obchodovania s emisiami sa zväží zelená fiškálna reforma, pri ktorej sa presunie ťarcha zdanenia smerom k environmentálnym daniam v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“. Budú sa odstraňovať environmentálne škodlivé dotácie a regulácie. Adaptačné opatrenia budú v regiónoch reflektovať ich špecifiká a v dostatočnej miere reagovať na zmenu klímy.

Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území MČ Bratislava-Ružinov

Z dôvodu zmeny klímy a potreby vyvinúť úsilie na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na územie mestskej časti bola v roku 2020 odborné spôsobilými osobami vyvinutá Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území MČ Bratislava-Ružinov, ktorá prezentuje ciele a potrebné opatrenia implementované v MČ v nasledujúcom období.

Pri rozvoji mestskej časti je potrebné dosiahnuť optimálnu hustotu zástavby a energeticky najmenej náročnú formu. Každú výstavbou „stratenú“ voľnú plochu nahradiť opatreniami – zelené strechy fasády, energeticky nenáročná architektúra, dôraz na dostatočné zatienenie verejných priestorov, či už budovami alebo zeleňou. Dôslednosť pri praktickej realizácii navrhovaných opatrení.

Dosiahnuť postupné zlepšenie kvality životného prostredia na území MČ Ružinov, a to predovšetkým rozsiahlym a systematickým „zazeleňovaním“ všetkých disponibilných plôch, najmä v častiach s najviac narušeným životným prostredím a s najnižším podielom vegetácie. S týmto hlavným cieľom sú plne kompatibilné čiastkové ciele:

- zvýšenie ekologickej stability dobudovaním ekologickej siete systému ekologickej stability mestskej časti Bratislava- Ružinov
- ochrana biodiverzity - zlepšenie podmienok pre zachovanie populácií vzácnych a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov na území mestskej časti Bratislava- Ružinov zlepšenie mezoklímy a mikroklímy výsadbou drevinnej vegetácie najmä v mladých sídliskách, vertikálnym ozeleňovaním, dobudovaním „zelených plôch“ a vybudovaním zelených striech dôjde k zníženiu prašnosti, zvýšeniu vlhkosti vzduchu, zníženiu tepelných amplitúd, čo prispeje k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva
- zlepšenie estetického vzhľadu mestskej časti
- zvýšenie záujmu obyvateľov MČ o problémy životného prostredia a dosiahnutie aktívnej účasti verejnosti pri ich riešení

Prvky zelenej infraštruktúry, akými sú zelené strechy, parky a aleje, poskytujú výhody pre zdravie obyvateľov, ako sú napríklad čisté ovzdušie a lepšia kvalita vody, prispievajú k ochrane ľudského zdravia, úsporám energie, uľahčujú hospodárenie s dažďovou vodou“ je potrebné zabezpečiť, aby sa zelená infraštruktúra stala štandardnou súčasťou priestorového a územného plánovania a bola zároveň plne integrovaná do všetkých politík národných štátov.

Cieľom adaptačnej stratégie je vhodnými mechanizmami zabezpečiť ochranu MČ Bratislava - Ružinov pred zvýšeným nebezpečenstvom dopadov zmeny klímy, pomocou vhodných adaptačných opatrení znižovať zraniteľnosť v rámci jednotlivých oblastí, zvýšiť odolnosť mesta na očakávané výzvy ďalšieho rozvoja spoločnosti.

Zaťaženie územia hlukom, radónové riziko

Environmentálny hluk je prirodzenou a samozrejmovou súčasťou životných aktivít obyvateľstva. Jeho prítomnosť je v životnom prostredí neodmysliteľne spojená s rôznymi formami dopravy, ale aj s mnohými pracovnými či mimopracovnými aktivitami. Environmentálny hluk, ktorého hlavnými zdrojmi sú doprava, priemysel, konštrukcie, verejná práca a okolie, patrí k najrozšírenejším škodlivinám životného a pracovného prostredia.

Z hľadiska ochrany zdravia obyvateľov sú v životnom prostredí významnejšie tzv. nešpecifické účinky, pri ktorých hluk pôsobí ako stresový faktor ovplyvňujúci činnosť kardiovaskulárneho

systému , čím v nemalej miere prispieva k vzniku srdcovo-cievnych ochorení, vyvolávajúci poruchy v psychickej oblasti alebo ovplyvňujúci kvalitu spánku, oddychu a regenerácie organizmu. Ekonomický rozvoj spoločnosti sprevádzaný vznikom nových zdrojov environmentálneho hluku, rastúca miera urbanizácie územia a zvyšovanie intenzity environmentálne najnepriaznivejšej individuálnej automobilovej dopravy, mení vnímanie a postoj človeka k hluku, ktorý čoraz viac ovplyvňuje kvalitu života a úroveň zdravia exponovaných obyvateľov. Ide o druhý najvýznamnejší environmentálny faktor, hneď po kvalite ovzdušia.

Realizácia protihlukových opatrení je spojená s nemalými finančnými prostriedkami a skutočnosť, že ich opodstatnenosť a efekt na zdraví verejnosti sa prejaví až v dlhodobom horizonte, v podobe znižujúcej sa chorobnosti populácie, ich presadzovaniu v praxi príliš nenahráva.

V Bratislave hlukovú situáciu dominantne ovplyvňujú automobilová, železničná (vlaková a električková) doprava a prevádzka letiska. Najvýznamnejšími zdrojmi hluku v Mestskej časti Bratislava – Rača je hlučnosť z cestnej a železničnej dopravy a z prevádzky letiska.

Z hľadiska ochrany ľudského zdravia je dôležitá aj radiačná ochrana a to hlavne pred vnútorným ožarovaním prírodnými radionuklidmi, ktorých hlavným zdrojom v geologickom prostredí je prírodný radón. S narastajúcou koncentráciou radónu a jeho rozpadových produktov, ale aj dĺžkou expozície sa zväčšuje pravdepodobnosť vzniku rakoviny pľúc. Jeho pôsobenie má za následok aj ďalšie formy zdravotného poškodenia, ako sú choroby cievneho a tráviaceho ústrojenstva.

Hodnotené územie patrí podľa mapy radónového rizika SR medzi územia so stredným radónovým rizikom.

Povrchové a podzemné vody

Najväčší význam pre zdravie človeka má pitná voda, ktorá je najdôležitejšou súčasťou potravinového reťazca a je nenahraditeľnou zložkou pitného režimu. Človek je priamo závislý od dostatku kvalitnej pitnej vody.

Podzemná voda je nenahraditeľnou zložkou prírodného prostredia. Predstavuje neoceniteľný, dobre dostupný a z kvantitatívneho, kvalitatívneho, ale aj ekonomického hľadiska najvhodnejší zdroj pitnej vody. Najväčšie využiteľné množstvá sú obsiahnuté v kvartére Podunajskej nížiny – Žitnom ostrove, kde sú evidované najväčšie odbery.

Zatiaľ sa **nedarí** dosiahnuť **dobrý stav a potenciál** na všetkých **vodných útvaroch**. Aj keď objem a znečistenie vypúšťaných odpadových vôd zaznamenali v dlhodobom časovom horizonte pokles, jedným z najvýznamnejších opatrení, ktoré je potrebné realizovať je zvýšenie odvádzania a čistenia odpadových vôd v mestách a obciach.

Dlhodobo pretrvávajú **vysoká kvalita pitnej vody** dodávanej pre spotrebu obyvateľov verejnými vodovodmi.

Jedným z cieľov Envirostratégie 2030 je zvýšiť podiel čistenia odpadových vôd a dosiahnuť v aglomeráciách s viac ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi 100 % podiel odvádzania a čistenia odpadových vôd. Pre aglomerácie s menej ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi je cieľom 50 % podiel odvádzania a čistenia odpadových vôd.

Zelené opatrenia budú spolu s nevyhnutnou technickou infraštruktúrou súčasťou systému ochrany pred povodňami. Zadržiavaním vody, lepším plánovaním v krajine a zodpovednejším hospodárením s vodou prispejeme k obmedzeniu sucha a nedostatku vody.

Znečistenie podzemných vôd je podmienené najmä charakterom využitia územia – husté osídlenie a súvisiace komunálne zariadenia, priemyselné a poľnohospodárske areály, dopravné koridory a uzly. Monitoring podzemných vôd na území Bratislavy vykonáva SHMÚ. K zhoršeniu a ďalšiemu ohrozovaniu dochádza len lokálne v miestach veľkých akumulácií historického znečistenia. Kvalita vody v širšom okolí hodnoteného územia je sledovaná na vodnom toku Dunaj. Na znečistení toku Dunaja sa podieľajú priemyselné a komunálne odpadové vody z bodových zdrojov

znečistenia, z plošných zdrojov najmä poľnohospodárska činnosť, ale potenciálnym zdrojom je taktiež lodná doprava.

Výrazným problémom, ktorým má alarmujúci stav na území mestskej časti Bratislava – Ružinov je ohrozenie zásob podzemných vôd. MČ oproti okolitým častiam Bratislavy je vystavený veľmi vysokému ohrozeniu zásob podzemných vôd, čo je alarmujúcim stavom vzhľadom na počet obyvateľov. Na území mestskej časti je vysoká miera znečistenia až veľmi vysoká miera.

Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou

SR má dostatok kvalitnej **poľnohospodárskej pôdy** pre zabezpečovanie nárokov obyvateľov súvisiacich s produkciou potravín napriek pokračujúcemu miernemu úbytku jej rozlohy. Z hľadiska **znečistenia** poľnohospodárskych pôd kontaminantmi, toto je nevýznamné a pôda vykazuje vyhovujúcu kvalitu. Problémom je však rastúce **okysľovanie pôd**. Spolu s vodnou **eróziou a zhutňovaním** pôd negatívne ovplyvňuje produktivitu pôdy. Problémom súvisiacim s poľnohospodárskou produkciou zostáva používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín. Približne tretina územia Slovenska je vyčlenená ako územie ohrozené dusičnanmi. Cestou k zníženiu uvedených negatívnych dopadov je podpora rastu **ekologickej poľnohospodárskej výroby**.

Významná časť poľnohospodárskej pôdy (30 až 50 %) je ohrozená, alebo potenciálne ohrozená veternou a vodnou eróziou.

Vodnou eróziou (rôznej intenzity) je v SR **potenciálne ovplyvnených 764 522 ha poľnohospodárskych pôd**.

Vetrovou eróziou sú potenciálne ohrozené zrnitostne ľahšie pôdy s nízkym obsahom organickej hmoty, ktoré sú náchylnejšie na presušenie najmä v období, keď sú bez rastlinného pokryvu. Výmera pôd **potenciálne ovplyvnených** vetrovou eróziou predstavuje **132 248 ha**.

Hlavnou príčinou je nadmerný rast výmery ornej pôdy na úkor voči erózií podstatne odolnejším pasienkom, lúkam, podmäčianým plochám; zavedením veľkoblukov pôdy, odstraňovaním medzí, vetrolamov, terasovaním; systematickým odstraňovaním rozptýlenej krovinej a stromovej zelene, zhutňovaním podorníčia, znižovaním podielu organických hnojív; hydromelioračnými úpravami vedúcimi ku všeobecnému poklesu hladiny podzemnej vody a z toho vyplývajúcej celkovej aridizácii.

Vývoj kontaminácie pôd po roku 1990 je veľmi pozvoľný, bez výrazných zmien. Pôdy, ktoré boli kontaminované v minulosti, sú kontaminované aj v súčasnosti. Avšak takmer 99 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu je hygienicky vyhovujúcich. Zostávajúca časť kontaminovanej pôdy je viazaná prevažne na oblasti priemyselnej činnosti a na oblasti vplyvu tzv. geochemických anomálií – horské a podhorské oblasti.

Intenzifikácia poľnohospodárstva, najmä využívanie hnojív, má zásadný vplyv na životné prostredie. Látky, ktoré sa hnojivami dostávajú do pôdy, z nej unikajú a majú negatívny vplyv na kvalitu vody a ovzdušia, ohrozujú biodiverzitu, narušujú ozónovú vrstvu a majú podiel na zmene klímy.

Slovensko označilo približne tretinu územia ako pásmo ohrozené dusičnanmi.

Najohrozenejšie je územie západného Slovenska, kde pozorujeme dlhodobý rastúci trend nadbytočného dusíka. V porovnaní s krajinami EÚ pôda na Slovensku obsahuje relatívne málo živín, čo vedie k vyššej spotrebe priemyselných hnojív. Spotreba hnojív u nás rastie výrazne rýchlejšie než v ostatných krajinách V4 aj EÚ. Výsledok je, že z poľnohospodárskej pôdy na Slovensku stále uniká priveľa dusíka. Aj keď oproti roku 1990 sa situácia zlepšila o viac ako polovicu, unikajúci dusík má negatívny vplyv na životné prostredie.

Stav takmer 99 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu je hygienicky vyhovujúci. Kontaminovaná pôda sa vyskytuje prevažne v oblastiach s priemyselnou činnosťou, v horských a podhorských oblastiach a ich podiel je dlhodobo nemenný. V poslednej dobe nastúpil trend

zhoršovania fyzikálnych vlastností pôd. Najmä na intenzívne obhospodarovaných pôdach dochádza k nárastu zastúpenia kyslých pôd. Problematické je aj zhutňovanie pôdy. Absencia vsakovacích pásov a slabá absorpčná schopnosť pôdy, z dôvodu uprednostňovania chemických hnojív, majú za následok prudké výkyvy výšky hladiny vo vodných tokoch počas silných dažďov a nedostatok vody pre rast poľnohospodárskych plodín. To znižuje poľnohospodársku produkciu a zvyšuje riziko nedostatku vody, sucha, povodní a vodnej erózie, ktorou je ohrozená viac ako tretina pôdneho fondu.

Zvýši sa kontrola dodržiavania obmedzení v oblastiach ohrozených dusičnanmi. Nastane postupná obnova krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde. Ekologická poľnohospodárska výroba bude zaberat' minimálne 13,5 % poľnohospodárskej pôdy. Do roku 2030 budú vytvorené podmienky na vyriešenie statusu tzv. bielych plôch.

Kontaminácia horninového prostredia

Je nevyhnutné realizovať široké spektrum geologických prác pre zabezpečenie udržateľného rozvoja spoločnosti a pre ochranu horninového prostredia s potrebnou koordináciou potenciálov geologického prostredia a geologických hazardov a rizík z nich vyplývajúcich. Geologické prostredie predstavuje prírodné zdroje a možnosti, ktoré je schopné poskytovať pre priaznivý rozvoj spoločnosti. Patria sem najmä nerastné suroviny, zdroje obyčajných a minerálnych podzemných vôd, geotermálne zdroje, úrodné pôdy a dobré základové pôdy.

Slovensko disponuje zásobami nerastných surovín na 587 ložiskách, z ktorých je približne tretina využiteľná. Z overených zásob sa ťaží 31 ložísk energetických surovín, jedno ložisko rudných surovín a 173 ložísk nerudných a stavebných surovín.

Environmentálne záťaže znečisťujú horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu a predstavujú závažné riziko pre ľudské zdravie. Najčastejšie ide o územia, ktoré boli kontaminované banskou, priemyselnou, vojenskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom. Na Slovensku sa nachádza [1758 lokalít](#) s environmentálnou záťažou, z čoho je 147 s najvyššou prioritou riešenia. Až polovica oblastí, ktoré predstavujú vysoké riziko, sú skládky odpadu, kým najviac znečistené oblasti majú súvis najmä s chemickým priemyslom.

Vzhľadom na nepriaznivé pôsobenie prírodných procesov narastá v posledných rokoch počet mimoriadnych udalostí – živelných pohrôm, ktoré majú negatívny vplyv na život a zdravie ľudí alebo ich majetok. Ide predovšetkým o často sa opakujúce zosuvy. Výsledky monitorovania poskytujú informácie na prijatie opatrení umožňujúcich mimoriadnym udalostiam včas predchádzať.

Problematika znečistenia a poškodenia horninového prostredia v sledovanom území úzko súvisí so znečistením a poškodením pôdneho krytu, príčiny a následky sú spoločné. Pôdy hodnoteného územia majú slabú náchylnosť na vodnú a veternú eróziu.

Do roku 2030 Slovensko vyvinie úsilie na odstránenie environmentálnych záťaží s najvyššou prioritou riešenia. Bezpečná likvidácia environmentálnych škôd bude plne hrazená ich pôvodcami. Pri ložiskovom geologickom prieskume bude zabezpečená spolupráca s miestnymi samosprávami a občanmi, ochrana zdravia pred rizikami z kontaminovaného územia a ochrana prírody budú považované za prioritu. Zavedie sa legislatívna povinnosť vykonať inžinierskogeologický prieskum pred zakladaním stavieb v zosuvných územiach a pred realizáciou strategických veľkokapacitných a líniových stavieb

Poškodenie vegetácie a biotopov

Kľúčovým cieľom ochrany biodiverzity je do roku 2020 zastaviť stratu biodiverzity a degradáciu ekosystémov v SR, zabezpečiť ich revitalizáciu a racionálne využívanie ekosystémových služieb

v ich najväčšom vykonateľnom rozsahu ako príspevok Slovenskej republiky k zamedzeniu straty biodiverzity v celosvetovom meradle.

V poľnohospodársky využívanom území sú vplyvy ľudskej činnosti na biotu intenzívne a rozsiahle. Prevažná časť územia bola premenená na poľnohospodárske pozemky (predovšetkým ornú pôdu) alebo urbanizované plochy. Väčšina pôvodných druhov rastlín a živočíchov tým z tejto časti územia buď vymizla úplne alebo bola obmedzená na relatívne nepoškodené zvyšky prírody blízkych biotopov. Druhotné stanovištia boli osídlené najmä synantropnými druhmi - v území tak výrazne stúpa význam relatívne zachovalých lesných porastov, ktoré sa vyskytujú vo fragmentoch. V antropogénnych typoch biotopov je kvalita a štruktúra rastlinných a živočíšnych spoločenstiev výrazne odlišná od prirodzených podmienok. Na biotu a biodiverzitu územia pôsobia prevažne negatívne nielen veľké nedostatočne členené poľnohospodárske pozemky, ale aj komplex činnosti spojených s bežnými činnosťami človeka v intraviláne miest a obcí.

Najviac kriticky ohrozených druhov flóry pochádza z biotopov globálne ohrozených v celej strednej Európe (rašeliniská, mokrade, zaplavované lúky, slaniská, piesky). Základnou príčinou ohrozenia rastlín je práve priama alebo nepriama deštrukcia týchto stanovišť, pričom niekde doteraz nepoznáme ich pravé príčiny.

U všetkých živočíchov spočíva prioritná požiadavka v zabezpečení ochrany ich biotopov, teda dostatočne veľkých a zachovalých území, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa.

Zlepší sa ochrana biodiverzity a zamedzí sa zhoršovaniu stavu druhov a biotopov. Zjednoduší sa systém chránených území a stupňov ochrany, ktorý zabezpečí zosúladenie kritérií IUCN, kde v národných parkoch budú jadrovú zónu tvoriť územia bez zásahov človeka, ktorých rozloha do roku 2025 dosiahne 50 % celkovej rozlohy každého národného parku a 75 % tejto rozlohy do roku 2030. Mimo oblastí s najvyšším stupňom ochrany sa bude drevo ťažiť udržateľným spôsobom. Viditeľná bude ochrana a obnova krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde a ekologická poľnohospodárska výroba bude zaberat' aspoň 13,5 % celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy.

Obehové hospodárstvo

Globálna zmena klímy a vyčerpatelné zdroje si vyžadujú inovatívne prístupy k nastaveniu hospodárstva. Ekonomika 21. storočia je ekonomika s čo najvyšším opätovným využitím použitých materiálov, efektívnou spotrebou materiálov a udržateľnou spotrebou energie, ktorá nevytvára dodatočné tlaky na životné prostredie. Na dosiahnutie tohto cieľa je nutné zmeniť prístupy verejnosti i štátnej správy, čo si bude vyžadovať zvýšený dôraz na environmentálne vzdelávanie a na zber a spracovanie údajov pre lepšie formulovanie opatrení.

Na zabezpečenie udržateľného rozvoja v SR, ako aj v celej EÚ je potrebné využívať zdroje inteligentnejším, udržateľnejším spôsobom. Cieľom obehového hospodárstva je zachovať hodnotu výrobkov a materiálov čo najdlhšie, čím sa minimalizuje odpad a využívanie nových zdrojov. Jedným zo základných pilierov obehového hospodárstva je vrátenie materiálov späť do hospodárstva s cieľom zabrániť ich nenávratným stratám. Premena odpadu na zdroj je základným predpokladom zvyšovania efektívnosti využívania zdrojov a výraznejšieho smerovania k obehovému hospodárstvu. Vylepšený zber a nakladanie s komunálnymi odpadmi patria k neoddeliteľnej súčasť ObH.

Odpadové hospodárstvo

Opad a nesprávne nakladanie s ním zaťažuje životné prostredie dvakrát. Priamy negatívny vplyv má jeho skládkovanie a prípadná hrozba kontaminácie prostredia, sekundárna záťaž je v podobe tlaku na využívanie nových zdrojov, ktoré môžu byť v niektorých prípadoch neobnoviteľné, preto je dôležité budovať slovenskú ekonomiku na princípoch obehového hospodárstva a udržateľného využívania prírodných zdrojov.

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti TULU, s. r. o.

Základným právnym predpisom pre predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Riadenie odpadového hospodárstva sa realizuje prostredníctvom vytvorených organizačných štruktúr, pôsobiach na úseku ochrany a tvorby životného prostredia. Hlavnými využívanými administratívnymi nástrojmi riadenia odpadového hospodárstva sú právne predpisy (predovšetkým odpadového hospodárstva, ale aj viacerých iných oblastí ochrany a tvorby životného prostredia) a s nimi súvisiace usmernenia, koncepcné dokumenty a technické predpisy (normy).

Hlavným cieľom slovenského odpadového hospodárstva do roku 2025 je odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním, a to najmä v oblasti komunálneho odpadu. Počíta s tým aktuálny Program odpadového hospodárstva SR (POH SR) na roky 2021 – 2025. Strategický dokument zároveň stanovuje aj viacero ďalších a čiastkových záväzkov. Jedným z nich je záväzný cieľ miery recyklácie komunálneho odpadu a jeho prípravy na opätovné použitie do roku 2025 minimálne na úrovni 55%. Od 55-percentného cieľa pre rok 2025 je Slovensko stále pomerne vzdialené. Hoci podľa najnovších údajov MŽP SR sa krajine darí napríklad v oblasti recyklácie odpadov z obalov či v oblasti elektroodpadu, v roku 2020 stále končilo na skládkach takmer 50 % komunálnych odpadov.

Celková miera recyklácie komunálnych odpadov na Slovensku predviani dosiahla 43,7 %, po odpočítaní drobných stavebných odpadov to bolo 42,2 %. Cieľ 50 % miery recyklácie, ktorý malo Slovensko dosiahnuť v roku 2020, sa tak nepodarilo naplniť.

V Správe o stave životného prostredia za rok 2020 rezort konštatuje, že triedený zber komunálneho odpadu na Slovensku je stále nedostatočný: „Z dlhodobého sledovania triedeného zberu komunálneho odpadu možno pozorovať stúpajúci trend množstva vytriedených zložiek komunálneho odpadu, z hľadiska záväzkov SR v oblasti prípravy na opätovné použitie a recykláciu odpadu však bude potrebné triedený zber výraznejšie zintenzívniť.“

Smernica o odpade, kľúčový predpis európskej legislatívy v oblasti hospodárstva, ale umožňuje niektorým krajinám posun tzv. recyklačných cieľov. Členské štáty EÚ môžu odložiť termíny dosiahnutia záväzných cieľov v oblasti recyklácie o päť rokov za predpokladu, že z odpadu vytvoreného v roku 2013 vykazovali mieru recyklácie a prípravy odpadov na opätovné použitie na úrovni menej ako 20 % alebo mieru skládkovania komunálneho odpadu na úrovni viac ako 60 %. Slovensko, ktoré za rok 2013 vykázalo mieru recyklácie komunálnych odpadov **na úrovni 10,8 %**, túto možnosť využiť môže. K roku 2025 by sa v takom prípade vzťahoval cieľ 50 % miery recyklácie, ktorý malo Slovensko dosiahnuť do roku 2020, a ktorý sa podľa údajov MŽP SR naplniť nepodarilo.

Avšak na to, by členský štát mohol svoje ciele odložiť o päť rokov, musí okrem splnenia spomínaných kritérií najneskôr dva roky (24 mesiacov) pred príslušným termínom oznámiť svoj zámer Európskej komisii a zároveň predložiť vykonávací plán. Znamená to, že ak Slovensko nevidí splnenie cieľa pre rok 2025, čas na jeho možné odloženie sa kráti.

Za povzbudivú správu rezort považuje, že miera recyklácie komunálnych odpadov na Slovensku vzrástla od roku 2014 do roku 2020 z 10,3 % na 42,2 %. Ministerstvo očakáva, že tento parameter bude v najbližších rokoch ďalej rásť.

Navrhované opatrenia v odpadovom hospodárstve podľa Zelenej V4: do roku 2030 recyklovať alebo pripraviť k opätovnému použitiu až 70% komunálnych odpadov, recyklovať až 80% obalov, do roku 2025 postupne ukončiť skládkovanie recyklovateľných odpadov (plastov, papiera, kovov, skla a biologicky rozložiteľného odpadu) a znížiť množstvo potravinového odpadu o 30%. V súčasnosti až 20 členských štátov ukladá viac ako 50% odpadu na skládky (Slovensko skládkuje viac ako 70% odpadu).

S rastom životnej úrovne bude aj naďalej stúpať objem komunálnych odpadov, ak sa triedenie komunálneho odpadu nestane pre obyvateľov samozrejmosťou, a ak sa nevybuduje na Slovensku efektívny a transparentný systém nakladania s odpadmi, ťažko očakávať, že SR splní svoje záväzky.

Slovenská ekonomika spotrebúva viac zdrojov, ako je jej prírodná kapacita. Ekologická stopa slovenskej ekonomiky je tak stále negatívna. Aj keď sú požiadavky Slovenska na zdroje v porovnaní s krajinami OECD nižšie, spotreba stále prekračuje naše možnosti. Podiel priemyslu na slovenskom HDP je stále relatívne vyšší než v OECD. Celková spotreba materiálov na obyvateľa, s výnimkou obdobia Veľkej recesie, rastie. Slovenská republika navyše zaostáva v ekologických inováciách za väčšinou krajín EÚ a zákazky obstarané „zeleno“ tvoria len nepatrný podiel celkového verejného obstarávania.

Slovensko má veľký potenciál zlepšiť využitie prítomných zdrojov. Miera recyklácie komunálneho odpadu je jedna z najnižších v EÚ a skládkovanie je stále dominantná forma nakladania s odpadom. Slovensko produkuje relatívne menej odpadov než ostatné krajiny EÚ, no recykluje výrazne menej. Dve tretiny komunálnych a viac ako polovica všetkých odpadov sú uložené na skládky, čo je výrazne viac než v EÚ. Trend poklesu skládkovania odpadov a zvyšovania ich recyklácie je veľmi slabý a bez razantnejších opatrení sa nezmení. Existuje taktiež potreba dôsledného triedenia a zhodnocovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Ekonomika takto prichádza o významný objem materiálov, ktoré by mohli byť druhotne využité.

Prísnejšia odpadová politika so sebou prináša riziko nezákonne uložených odpadov (čiernych skládok), ktorých odstraňovanie je často nákladné. Na Slovensku sa nachádzajú tisíce oblastí s nezákonne umiestneným odpadom, čo znehodnocuje dané územia, ohrozuje zdravie obyvateľstva a ekosystémy a predstavuje ďalšie hrozby do budúcnosti. Väčšinu odpadu na takýchto skládkach tvorí zmesový komunálny a stavebný odpad

Zníženie miery skládkovania je prvoradým predpokladom na efektívnejšie využívanie materiálových zdrojov – jedného z princípov zavádzania ObH do slovenského hospodárstva.

Na základe hierarchie OH musí byť ako prvoradá zohľadnená prevencia vzniku odpadov. Nie všetky materiály môžu byť znovu využívané, preto sa už v počiatočných fázach návrhu výrobkov uprednostňuje materiál, ktorý je recyklovateľný. V obehovom hospodárstve je odpad považovaný za zdroj a zvyšujúca miera recyklácie indikuje správne smerovanie smerom k dosiahnutiu jeho cieľov.

Do roku 2030 sa zvýši miera recyklácie komunálneho odpadu, vrátane jeho prípravy na opätovné použitie, na 60 % a do roku 2035 sa zníži sa miera jeho skládkovania na menej ako 25 %. Zelené verejné obstarávanie pokryje aspoň 70 % z celkovej hodnoty všetkých verejných obstarávaní a podpora zelených inovácií, vedy a výskumu bude na porovnateľnej úrovni s priemerom EÚ. Energetická náročnosť priemyslu Slovenska sa priblíži priemeru EÚ a do roku 2020 budú mať všetky druhy obnoviteľných zdrojov výroby energie vypracované a prijaté kritériá udržateľného využívania. Výroba elektriny a tepla z uhlia bude postupne utlmená.

Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia

Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania (IPKZ) je súbor opatrení zameraných na prevenciu znečisťovania životného prostredia, na znižovanie emisií do ovzdušia, vody a pôdy, na obmedzenie vzniku odpadu a na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu s cieľom dosiahnuť vysokú celkovú úroveň ochrany životného prostredia.

Integrované povoľovanie je konanie, ktorým sa koordinovane povoľujú a určujú podmienky vykonávania činností v existujúcich prevádzkach a v nových prevádzkach s cieľom zaručiť účinnú integrovanú ochranu zložiek životného prostredia a udrži miera znečistenia životného prostredia v normách kvality životného prostredia.

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

IPKZ bola riešená **zákonom č. 245/2003 Z. z.** o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nehorších predpisov. V roku 2013 vstúpil do platnosti nový **zákon č. 39/2013 Z. z.** o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o IPKZ). Vykonávacím predpisom bola vyhláška MŽP SR č. 183/2013 Z. z., ktorá bola 1. 1. 2016 nahradená **vyhláškou MŽP SR č. 11/2016 Z. z.**, ktorou sa vykonáva zákon o IPKZ. Príloha č. 1 zákona o IPKZ uvádza zoznam priemyselných činností, ktoré ak sú v prevádzkach vykonávané, tieto musia mať vydané právoplatné integrované povolenia.

Prevenčia a náprava environmentálnych škôd

SR transponovala smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (smernica o EŠ) do svojho právneho poriadku **zákonom č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o EŠ).

Hlavnými cieľmi smernice o EŠ je predísť environmentálnej škode (ak existuje bezprostredná hrozba, že škoda vznikne) a odstrániť environmentálnu škodu (ak už vznikla). V súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ musí zodpovedný prevádzkovateľ

prijatť potrebné preventívne alebo nápravné opatrenia a musí znášať všetky náklady.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Životné prostredie sa podieľa na celkovom zdravotnom stave ľudskej populácie minimálne 25 %. Vystavenie ľudí chemickým, fyzikálnym, biologickým i mikrobiologickým škodlivinám v životnom prostredí v kombinácii s ďalšími nepriaznivými podmienkami života je príčinou 86 % predčasných úmrtí, vysokej miery chorobnosti a straty rokov prežitých v zdraví.

Príčina mnohých tzv. civilizačných chorôb pochádza z interakcií medzi ľudským organizmom a kvalitou životného prostredia. Aj keď existujú údaje, ktoré to potvrdzujú, zostáva ešte stále mnoho bielych miest, ktoré je potrebné vyplniť novými údajmi a dôkazmi.

Zdravotný stav obyvateľov Slovenska sa od roku 2000 zlepšil, stále však zaostáva za priemerom EÚ. Obyvatelia Slovenska žijú dlhšie, pretrvávajú však rozdiely v strednej dĺžke života podľa pohlavia a sociálno-ekonomických skupín. V slovenskom systéme zdravotnej starostlivosti sa starostlivosť poskytuje všetkým obyvateľom, aj keď prístup k nej je v niektorých regiónoch obmedzenejší a kvalita a efektívnosť sa môžu v mnohých oblastiach zlepšovať.

Stredná dĺžka života pri narodení v roku 2015 bola 76,7 roka, čo predstavuje zvýšenie oproti 73,3 roka v roku 2000, stále je to však takmer o štyri roky menej ako priemer EÚ. Pretrváva veľký rozdiel medzi pohlaviami, pričom slovenskí muži žijú v priemere o viac ako sedem rokov kratšie ako ženy (73,1 roka v porovnaní s 80,2 roka).

V okrese Bratislava II patria medzi najčastejšie príčiny úmrtia choroby obehovej sústavy, nádorové ochorenia, choroby tráviacej sústavy, dýchacej sústavy a vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti.

V dotknutom okrese je zaznamenaný nárast alergií, najmä rinitídy sezónnej i celoročnej, bronchiálnej astmy, ale aj dermorespiračného syndrómu a potravinovej alergie.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH
NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Pozemok priamo dotknutý navrhovanou činnosťou je podľa výpisu z katastra nehnuteľností vedený ako záhrada, z uvedených dôvodov dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.

Voda

Pri prevádzke navrhovanej činnosti vzniká potreba vody v súvislosti so zabezpečením pitného režimu a hygienických nárokov pracovníka. Pre pracovníka bude dodávaná balená pitná voda. Voda v priestore zariadenia na zber odpadov bude používaná predovšetkým pre sociálne účely zamestnanca. Výpočet potreby vody bol spracovaný podľa Úpravy MP SR č.477/99-810 z 29.2.2000:

denná spotreba pre 1 zamestnanca činí 80 l.deň⁻¹.

spotreba vody za rok je max. 18 m³.

Prevádzkovateľ bude na sociálne účely využívať vodu vo vlastnom rodinnom dome, ktorá sa nachádza vedľa zariadenia.

Rodinný dom je zásobovaný vodou vodovodnou prípojkou z existujúceho vodovodu.

V prípade požiaru budú použité hasiace prístroje, ktoré budú rozmiestnené podľa poplachových smerníc.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Vstupnou surovinou sú odpady skupiny O - kovový odpad, železné a neželezné kovy, obaly z kovu od rôznych dodávateľov. Ide o subjekty, pri činnosti ktorých predmetné odpady vznikajú alebo, ktoré sa zoberajú zberom odpadov.

Potreba elektrickej energie pre daný areál bude zabezpečená jestvujúcou prípojkou.

Nároky na dopravu

Prístupová komunikácia je existujúca, nie sú potrebné ich úpravy pre potreby navrhovanej činnosti. Vnútorň priestor prevádzky je dostatočne veľký pre príjazd automobilov a pohyb pre vykladanie, nakladanie a umiestnenia kontajnerov.

Pre potreby činnosti zariadenia na zber sa predpokladá s prejazdom 1 - 2 nákladných vozidiel mesačne. Odpad odvážajúce vozidlá vyťažené a zároveň nedochádzalo k preplneniu kapacity prevádzky.

Nároky na pracovné sily

Realizáciou navrhovanej činnosti sa vytvoria nové pracovné miesta pre 1 osobu. Zodpovedný pracovník bude zodpovedať za poriadok, čistotu a stav zhromažďovacieho miesta, vykonávať váženie, dohliadať na ukladanie a zhromažďovanie odpadov, zodpovedať za roztriedenie odpadov podľa druhu, zodpovedať za riadne uzamknutie predmetných budov a bude povinný dodržiavať prevádzkový poriadok, požiarne a poplachové smernice a predpisy o bezpečnosti práce a ochrane zdravia pri práci, pričom bude zabezpečovať bezpečnú manipuláciu s odpadmi a oznamovať príslušné informácie o naplnení kapacít zariadenia, viesť evidenciu odpadov na evidenčnom liste odpadu, zabezpečovať archiváciu evidenčných listov odpadov počas obdobia 5 rokov.

2. Údaje o výstupoch

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti TULU, s. r. o.

Výstupom z vykonávania navrhovanej činnosti budú triedené odpady zo železných a z neželezných kovov, kategórie „ostatný“. Zhromaždené (dočasne skladované) odpady z hľadiska ekonomiky prevádzky budú krátkodobu skladované, t.j. do doby naplnenia kapacít nádob a kontajnerov a skladových plôch.

Ovzdušie

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Zariadenie na zber odpadov vyvoláva určitý stupeň prašnosti pri manipulácii s odpadmi pri jeho zbere a pri dopravnej premávke. Navrhovaná prevádzka neovplyvní znečistenie ovzdušia nad prípustnú mieru a tým ani zdravotný stav obyvateľstva ani širšieho okolia. Zber, zhromažďovanie a triedenie odpadov nie je kategorizovaným zdrojom znečisťovania ovzdušia.

Líniové a plošné zdroje znečistenia ovzdušia predstavuje komunikácia, ktorá bude využívaná pri prevádzke navrhovanej činnosti. Vzhľadom na predpokladanú intenzitu dopravy súvisiacu s dopravnou obsluhou navrhovanej činnosti, predpokladáme, že prírastok priemernej dennej imisie z automobilovej dopravy v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom bude zanedbateľný.

Prevádzkový objekt v zimnom období bude vykurovaný drevom. Prevádzkou zariadenia vznikne malý zdroj znečisťovania ovzdušia.

Navrhovaná prevádzka však neovplyvní znečistenie ovzdušia nad prípustnú mieru a tým ani zdravotný stav obyvateľstva a ani širšieho okolia.

Odpadové vody

Po spustení navrhovanej činnosti sa nezvýši množstvo odvádzaných splaškových vôd, nakoľko prevádzkovateľ na sociálne účely bude využívať existujúce sociálne zariadenie v rodinnom dome.

Splaškové vody zo sociálnych zariadení sú napojené existujúcimi kanalizačnými rozvodmi do verejnej kanalizácie mesta. Množstvo splaškových odpadových vôd za rok zodpovedá uvažovanej spotrebe vody a predstavuje: prevádzka 1 zamestnancov 80 l/os a deň 1 x 80 = 80 l/deň

Ročná spotreba vody pri predpoklade 250 prac. dní:

- Qr 2 000 l/rok 2 m³ /rok

Množstvo odvádzaných zrážkových vôd z areálu oproti súčasnosti sa nezmení, nakoľko plocha areálu, kde bude navrhovaná činnosť prebiehať, zostane rovnaká ako doposiaľ.

Nakoľko sa jedná len o dočasné skladovanie odpadov na vyhradenej ploche a v certifikovaných kontajneroch s nepriepustným dnom, nebude mať činnosť vplyv na akékoľvek znečistenie povrchových resp. podzemných vôd. Kontajnery budú na výmenný spôsob.

Odpady

Odpady sa zaraďujú podľa zoznamu odpadov na základe § 2 vyhlášky MZP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení ďalších predpisov.

Zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení bude nakladať (zber) v zmysle vyhlášky č. 365/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (Katalóg odpadov) v zmysle § 97 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch

ODPADY Z KOVOV

Katalógové číslo odpadu	Názov odpadu podľa Katalógu odpadov	Kategória
02 01 10	Odpadové kovy	O
12 01 01	Piliny a triesky zo železných kovov	O

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.

12 01 02	Prach a zlomky zo železných kovov	O
12 01 03	Piliny a triesky z neželezných kovov	O
12 01 04	Prach a zlomky z neželezných kovov	O
12 01 13	Odpady zo zvárania	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
16 01 17	Železné kovy	O
16 01 18	Neželezné kovy	O
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 03	Olovo	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	Železné kovy	O
19 12 03	Neželezné kovy	O
20 01 40	Kovy	O
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 03	olovo	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	Železo a oceľ	O
20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O

** Na zber odpadov kat. č. 20....bude mať prevádzkovateľ uzavretú zmluvu s obcou.*

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti

TULU, s. r. o.

Zhromažďovanie, skladovanie a triedenie odpadov bude vykonávané v zmysle ustanovení zákona NR SR č.79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Množstvá sú odhadované na základe predpokladaného rozsahu činnosti a bude upresňované a podrobne špecifikované podľa skutočného stavu, na základe vedenia evidencie a hlásení v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve. Vybierané odpady budú zhodnocované na základe zmluvného vzťahu firmou oprávnenou na nakladanie s príslušným druhom odpadu.

V prevádzke okrem zberaných odpadov vzniká aj zmesový komunálny odpad, ktorého zber bude zabezpečený prostredníctvom mesta Bratislava.

Organizačné a technologické zabezpečenie prevádzky a ochrany zariadení, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a požiarne ochrana, ako aj vymedzenie povinností a zodpovedností pracovníkov navrhovanej činnosti tak pri obsluhu, ako aj údržbe zariadení bude v plnom súlade s požiadavkami platných všeobecne záväzných právnych predpisov a noriem. Navrhovaná činnosť spĺňa požiadavky na plynulú, bezporuchovú prevádzku.

Zdroje hluku a vibrácií

Počas prevádzky zariadenia sa neočakáva zvýšená hladina hluku. Hluk môže vznikáť z dôvodu manipulačnej činnosti s odpadmi a pri dopravnej premávke používaných automobilov. Tieto zdroje však neovplyvnia významným spôsobom kvalitu života v obci Zohor. Navrhovateľ bude dodržiavať počas prevádzky zariadenia zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Prevádzkovateľ je povinný dodržiavať všetky platné právne predpisy na úseku ochrany verejného zdravia.

Žiarenie a iné fyzikálne polia , teplo, zápach a iné výstupy

Navrhovaná činnosť nepredpokladá vznik osobitných foriem fyzikálneho žiarenia, nevyvolá zmenu hodnôt magnetického a radónového žiarenia v posudzovanom území . Prevádzka nebude produkovať teplo, zápach ani iné výstupy.

Vyvolané investície

Vyvolané investície predstavujú náklady na zakúpenie špecializovaných skladovacích kontajnerov.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Predpokladané vplyvy na životné prostredie predstavujú vplyvy vyvolané činnosťami súvisiacimi s realizáciou miestnej výkupy.

Posúdenie vplyvov na obyvateľstvo

Nepriaznivé vplyvy bude pociťovať minimálne množstvo obyvateľov, nakoľko touto činnosťou sa zabezpečuje environmentálne nakladanie s odpadmi.

Negatívne vplyvy je možné očakávať priamo v areáli v dôsledku zvýšenej frekvencie dopravy na príjazdovej komunikácii po uvedení do prevádzky a to zvýšením sekundárnej prašnosti, emisií znečisťujúcich látok a hluku z dopravy. Pri samotnej prevádzke bude zvýšená hladina hluku, ktorá bude spôsobená, nakladaním, vykladaním a manipuláciou s kovovými odpadmi.

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti

TULU, s. r. o.

Úroveň hluku, ktorá je produkovaná prevádzkovaním zariadenia na zber a výkup odpadov, je hodnotené zvýšenie hlukových hladín vzhľadom na situovanie prevádzky ako nepriame a málo významné.

Prevádzkovanie zariadenia sa prejaví pozitívne na životné prostredie - eliminuje sa vznikanie čiernych skládok v obci a okolí. Prevádzka bude vykonávať zber, výkup a zhromažďovanie odpadov environmentálne vhodným spôsobom v súlade s právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva.

Celkovo je možné konštatovať, že popisovaná činnosť nebude mať taký vplyv, ktorý by vytvoril novú preťaženosť lokality, t.j. takú, kde sa koncentrujú nepriaznivé účinky aktivít s dopadom na zdravie obyvateľstva alebo zložky životného prostredia.

Navrhovaná činnosť, vzhľadom na svoje umiestnenie, charakter, rozsah a prijaté, resp. navrhované opatrenia, nebude mať významné negatívne vplyvy na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav.

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Vzhľadom na povahu navrhovanej činnosti a jej umiestnenie neočakávame žiadne negatívne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality. Vplyvy na reliéf a horninové prostredie hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Predpokladá sa, že prevádzka navrhovaného zariadenia neovplyvní negatívne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia a nebude mať výrazne negatívny vplyv na kvalitatívno-quantitatívne pomery povrchových a podzemných vôd. Technológia a technické riešenie prevádzky, vytvárajú dostatočné predpoklady pre zamedzenie únikov všetkých nebezpečných látok a to aj v prípade možnej havárie pri nakladaní s nimi.

Vplyvy hodnotíme ako mierne negatívne, priame, dlhodobé, vratné.

Vplyvy na ovzdušie

Činnosti ako sú zber a zhromažďovanie ostatných odpadov neprodukujú látky znečisťujúce ovzdušie. Činnosť je navrhovaná tak, aby v maximálnej možnej miere eliminovala vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu a jej vplyv v celkovom kontexte možno charakterizovať málo významný.

Vplyv na dopravu

Navrhovaná prevádzka nevyvolá významné zvýšenie intenzity dopravy na jestvujúcich komunikáciách.

Odvoz odpadu a logistiku zvozu zo zariadenia bude koordinovať prevádzkovateľ tak, aby boli odpad odvážajúce vozidlá vyťažené a zároveň nedochádzalo k preplneniu kapacity prevádzky.

Vplyv navrhovanej činnosti na dopravnú situáciu počas prevádzky hodnotíme celkovo ako dlhodobý, negatívny, málo významný, lokálny.

Vplyvy na pôdu

Pre navrhovanú činnosť je potrebný záber poľnohospodárskej pôdy, nakoľko parcela je vedená ako záhrada.

Vplyv hodnotíme ako málo významný.

Vplyvy na odpadové hospodárstvo

Pozitívny vplyv navrhovanej činnosti sa prejaví v znížení množstva odpadov zneškodňovaných skládkovaním a zvýšení podielu zhodnocovaných odpadov, čo je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva Slovenskej republiky.

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti TULU, s. r. o.

Celkovo je možné konštatovať, že popisovaná činnosť nebude mať taký vplyv, ktorý by vytvoril novú preťaženu lokalitu, t.j. takú, kde sa koncentrujú nepriaznivé účinky aktivít s dopadom na zdravie obyvateľstva, alebo zložky životného prostredia
Recyklácia druhotných surovín je v plnom súlade so všetkými koncepciami odpadového hospodárstva. Vplyv hodnotíme ako významný, pozitívny.

Vplyv na krajinu

K zmene využívania krajiny v dotknutom území dôjde iba v minimálnej miere. Vplyv hodnotíme ako nevýznamný.

Synergické a kumulatívne vplyvy

Na základe zhodnotenia vplyvov, ktoré by mohla hodnotená činnosť spôsobiť, nepredpokladáme žiadne negatívne vplyvy s dopadom na životné prostredie ani na zdravotný stav a pohodu obyvateľstva oproti súčasnému stavu.

Vplyvy na chránené územia

Uvedená lokalita nie je súčasťou žiadneho chráneného územia národnej sústavy chránených území ani ich ochranných pásiem, nie je súčasťou žiadneho vyhláseného ani navrhovaného chráneného vtáčieho územia ani územia európskeho významu. Navrhovaná zmena činnosti je lokalizovaná v území, kde platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Posudzované zariadenie nebude zdrojom toxických alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvní zdravotný stav dotknutého obyvateľstva. V zariadení sa budú dodržiavať príslušné normy ochrany zdravotného stavu zamestnancov, hodnoty rizikových parametrov a nebudú sa prekračovať platné limity. Navrhovaná činnosť je jednoduchou činnosťou bez nároku na zvláštne technické a technologické zabezpečenie bez potreby úpravy odpadov, ktoré sú predmetom návrhu. Pri vykonávaní činností spojených so zberom odpadov bude zamestnanec prichádzať do styku s ostatnými druhmi odpadov.

Prevádzka zariadenia nebude zdrojom emisií znečisťujúcich látok, hluku ani iných nepriaznivých vplyvov, ktoré by mohli ovplyvniť verejné zdravie.

Prevádzkované činnosti spĺňajú, a navrhované činnosti budú spĺňať, technické, technologické, požiarne a bezpečnostné predpisy, ktoré eliminujú potenciálne riziká poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia a zdravia ľudí.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná na základe získaných povolení vydaných podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenska a EÚ. Pri plnom rešpektovaní podmienok bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci a starostlivosti o zdravé pracovné podmienky, nebude mať realizácia navrhovanej zmeny závažný negatívny vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie a to ani v kumulatívnom a synergickom ponímaní.

Prevádzkou zariadenia nebude dochádzať k poškodzovaniu a znečisťovaniu prostredia nad mieru stanovenú platnými právnymi predpismi. Činnosť má výrazne pozitívny vplyv z pohľadu riešenia problematiky nakladania s odpadmi.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (napr. chránené vtáčie územia, územia európskeho významu,

súvislá európska sústava chránených území – NATURA 2000 – národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Navrhovaná činnosť nezasahuje do navrhovaných a vyhlásených území európskeho významu a chránených vtáčích území, ako ani na biotopy národného alebo európskeho významu, pričom je umiestnená v území s 1. stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, kde sa nenachádzajú žiadne maloplošné ani veľkoplošné chránené územia, mokrade, chránené stromy, chránené živočíchy a rastliny. Jej činnosťou nie sú priamo dotknuté žiadne chránené územia ani ich ochranné pásma.

Areál, kde je navrhovaná činnosť vykonávaná sa nenachádza v ochrannom pásme vodárenských zdrojov ani v chránenej vodohospodárskej oblasti.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka.

Pri prevádzkovaní zariadenia pri dodržiavaní predpisov na úseku odpadového hospodárstva, bezpečnosti a zdravia pri práci a vlastných prevádzkových predpisov, nepredpokladáme vznik stavov vedúcich k zníženiu kvality ovzdušia, vodného a pôdného prostredia, alebo ovplyvňovaniu kvality života obyvateľov žijúcich v území.

Podľa dostupných podkladov, nie sú na lokalite navrhovanej činnosti a v blízkom kontaktnom území známe také environmentálne problémy, ktoré by bránili uskutočneniu a prevádzkovaniu navrhovanej činnosti.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Na základe komplexného posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti a predpokladaných vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

V čase spracovania zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na ŽP neboli známe žiadne iné súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov v dotknutom území.

Vytvorením podmienky následného zhodnocovania odpadov budú viac šetrené neobnoviteľné zdroje surovín potrebné na výrobu výrobkov pre komunálnu a priemyselnú spotrebu. Priame alebo nepriame negatívne vplyvy na prvky a procesy prostredia nepredpokladáme.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Nepredpokladajú sa žiadne ďalšie riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.

Potenciálne ďalšie prevádzkové riziká s vplyvom na životné prostredie môžeme očakávať len v neštandardných situáciách:

- požiar,
- únik kontaminovaných vôd (napr. pri havárii vozidla),
- nedodržiavanie prevádzkového poriadku.

Týmto situáciám možno zabrániť dôsledným dodržiavaním prevádzkového poriadku a neustálou kontrolou funkčnosti všetkých zariadení a mechanizmov .

Väčšina rizík je však na úrovni pracovnej disciplíny a dodržiavania bezpečnostných zásad (v pracovnom procese ale aj budúcich obyvateľov navrhovanej rodinnej zástavby), takže prevenciou je predovšetkým osobná úroveň vzdelania a miera zodpovednosti. Vo všeobecnosti prevenčným opatrením k nepredvídaným situáciám je vypracovanie manipulačných poriadkov a riadne zaškolenie pracovníkov.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti (priame, nepriame, kumulatívne), ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby, prevádzky (v štandardnom a neštandardnom režime, t. j. aj počas havárií).

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne.

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti vyplývajú z existujúcich legislatívnych noriem, ktoré upravujú prevádzkovanie takýchto prevádzok o ktorých sme písali v predchádzajúcich kapitolách, ako aj z opatrení, ktoré vyplynú zo stanovísk dotknutých orgánov.

Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti.

Pri navrhovanej činnosti je potrebné dodržiavať nasledovné technické, organizačné a administratívne opatrenia:

- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky
- manipulačné priestory a kontajnery zreteľne označovať a dbať na to, aby do priestorov zariadenia vstupovali a s odpadom manipulovali len oprávnené osoby
- viesť a uchovávať predpísanú evidenciu a dokumentáciu o odpadoch a prevádzkovú dokumentáciu zariadenia
- dodržiavať bezpečnostné a protipožiarne opatrenia
- odpady vznikajúce pri výkone činností zaraďovať podľa platného Katalógu odpadov a viesť predpísanú evidenciu

Iné opatrenia

- Akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do rozhodnutia príslušného orgánu.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Nulový variant je stav, keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala a predstavuje areál v súčasnosti. Umiestnenie navrhovanej prevádzky pokladáme za environmentálne, ekonomicky vhodné a za technicky realizovateľné. Vybudovanie zariadenia na zber odpadov sa pozitívne prejaví v zlepšení služieb tohto typu v regióne.

Na základe uvedených skutočností umiestnenie navrhovanej prevádzky pokladáme za environmentálne, ekonomicky vhodné a za technicky realizovateľné.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

V zmysle Územného plánu mesta SR Bratislavy, rok 2007, v znení neskorších zmien a doplnkov, jedná sa o zmiešané územie obchodu a služieb výrobných a nevýrobných s

príslušnými súvisiacimi činnosťami. Medzi prípustné funkčné využitie plochy patrí aj zariadenie na zber odpadov v danej lokalite

Navrhovaná činnosť je v súlade s platnou územnou dokumentáciou pre dotknuté územie, s Programom odpadového hospodárstva SR spracovaného na roky 2015 - 2020, v ktorom sa kladie dôraz na zvýšenie triedenia a materiálového zhodnocovania odpadov.

Navrhovaná činnosť je v súlade s environmentálnymi cieľmi Slovenskej republiky a Európskej únie.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predložený zámer je komplexným materiálom posudzujúcim odhadované vplyvy plánovaných činností v danej lokalite. Predkladaný zámer komplexne hodnotí vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie v navrhovanej lokalite. Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch orgánov štátnej správy a samosprávy v rámci následných povolovacích procesov.

Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša významné environmentálne dopady, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (vrátane porovnania s nulovým variantom)

V zmysle jednotlivých ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov navrhovateľ predkladá zámer: „**Zariadenie na zber ostatných odpadov**“ obsahujúci jeden realizačný variant a nulový variant. Navrhovaná činnosť spĺňa podmienky zisťovacieho konania v zmysle prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

Na základe listu Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie bolo upustené od variantného riešenia. Pri hodnotení vplyvov bolo porovnávané navrhované riešenie so situáciou, keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pretože navrhovateľ predkladá zámer spracovaný v jednom variante, nebol vytvorený súbor kritérií na porovnanie variantov

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Vzhľadom na to, že predmetná činnosť, neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, ale prispeje k vylepšeniu nakladania s odpadmi, preto je predmetom hodnotenia len **variant nulový a realizačný variant riešenia.**

Z hľadiska ochrany životného prostredia prevádzka navrhovanej činnosti pri dodržaní kompletnej environmentálnej legislatívy ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení nebude mať negatívne vplyvy na životné prostredie. V procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie sa nezistili negatívne vplyvy činnosti, ktoré by znamenali poškodenie životného prostredia, neželane by zasiahli do chránených území alebo by spôsobili významné zníženie kvality a pohody života obyvateľov.

Na základe výsledkov doterajšieho posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa **na realizáciu odporúča variant opísaný v zámere.**

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Účelom navrhovateľa je vybudovanie zariadenia na zber a zhodnocovanie odpadov v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predmetom zberu a zhodnocovania budú odpady zo železných a neželezných kovov - kategórie odpady, ktoré nie sú nebezpečné (ďalej len „ostatné odpady“), označené písmenom „O“ v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorú sa ustanovuje katalóg odpadov.

Navrhovaný spôsob nakladania s odpadmi kódu:

R13 - skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činnosti R1 až R12

Predmetom navrhovanej činnosti je prevádzkovanie zariadenia na zber a zhromažďovanie ostatných odpadov s povolenými druhmi a množstvami zbieraných odpadov na parc. KN reg. „C“ číslo: 3492/2 /lokalita Malé pálenisko/ v k. ú. Nivy.

Navrhovaný zámer rieši využitie areálu s pozitívnou možnosťou vytvorenia podmienok pre organizovaný separovaný zber surovín v súlade so zásadami environmentálnej politiky bez zhoršenia súčasného stavu životného prostredia v danom území pre obyvateľov. Cieľom je výrazné zlepšenie situácie s nakladaním s odpadmi, najmä s jednotlivými zložkami separovaného zberu. Navrhovaný variant zjednoduší ekonomickú situáciu navrhovateľa pri vykonávaní navrhovanej činnosti.

Za podmienky dodržania príslušných legislatívnych noriem, podmienok a navrhovaných opatrení v rámci vydaných povolení resp. súhlasov budú očakávané vplyvy akceptovateľné. Pripomienky v rámci posudzovania sú záväzné pre povolujujúci orgán.

Sprievodné negatívne vplyvy súvisiace s prevádzkou navrhovanej činnosti nepredstavujú významné riziko ohrozenia životného prostredia a jeho zložiek. Antropogénna záťaž, ktorá bude súvisieť s navrhovanou činnosťou bude predstavovať minimálne zaťaženie, ale len v bezprostrednom okolí zariadenia bez významného vplyvu na životné prostredie. Vzhľadom na nulové (záber pôdy, emisie) alebo len minimálne (hluk, doprava) zásahy a vplyvy na životné prostredie a prevažujúce socio-ekonomické (zamestnanosť) a environmentálne prínosy (zvýšenie podielu zhodnocovaných odpadov) je prevádzkovanie navrhovanej činnosti v navrhovanom areáli optimálne.

Na základe uvedených je realizačný variant projektového riešenia optimálnym variantom pre umiestnenie navrhovanej činnosti.

Celkovo tak možno konštatovať, že navrhovaná činnosť sa z pohľadu všetkých posudzovaných aspektov, t.j. environmentálnych, technicko-technologických, ako aj socio-ekonomických, pri rešpektovaní navrhovaných zmierňovacích opatrení, javí ako optimálne riešenie súčasného stavu.

Na základe tohto navrhovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona. Požiadavky, návrhy, alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk oprávnených osôb k zámeru, budú akceptované v potrebnom a objektívne možnom rozsahu a budú predmetom projektu stavby a pre uvedenie navrhovanej činnosti do prevádzky v súlade s predpismi.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č. 1 – Situácia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer

Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti TULU, s. r. o.

V procese hodnotenia vplyvov zámeru činnosti sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane dokumentácií environmentálnych, z dostupných podkladov o technológii a zariadeniach, z konzultácií a skúseností s obdobnými zámermi činnosti, ako aj z ďalších právnych a odborných podkladov.

Pri spracovaní zámeru boli použité metódy - zber podkladov, zisťovania v teréne, analýzy, následné syntetické spracovanie, mapové, textové a grafické podklady.

Zoznam použitých materiálov:

Atlas krajiny SR, 2002, MŽP SR Bratislava

Správa o stave životného prostredia v roku 2016, 2018, 2020 MŽP SR

Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003

Územný plán mestskej časti Bratislava - Ružinov

PHSR mestskej časti Bratislava - Ružinov

Internetové zdroje: www.enviroportal.sk, www.shmu.sk, www.enviro.gov.sk, www.sazp.sk, www.environet.sk

Prehľad právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

Platné právne predpisy – zákony, vyhlášky, nariadenia – na úseku ochrany životného prostredia, ochrany zdravia, bezpečnostné a protipožiarne predpisy, technické normy .

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke podľa Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z.

V predloženom zámere sú spracované všetky v súčasnosti dostupné informácie o postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie. Ďalšie informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, prieskumov a hodnotení týkajúcich sa danej lokality z verejne dostupných zdrojov. Údaje v predloženom zámere komplexne opisujú a vyhodnocujú predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti. Z posúdenia uvedeného vyplýva, že predpokladaný vplyv činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia je málo významný.

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

August 2023

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa:

**Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.**

Oprávnený zástupca navrhovateľa

.....
TULU, s.r.o. – konateľ spoločnosti

Za správnosť vyhotovenia zámeru v súlade so zákonom č. 24/2006

.....
Ing. Gabriela Csériová

PRÍLOHY

**Zariadenie na zber ostatných odpadov -zámer navrhovanej činnosti
TULU, s. r. o.**